DIARI DE SESSIONS
DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XV legislatura · cinquè període · sèrie P · núm. 92

Ple del Parlament

Sessió 44, primera reunió, dimarts 28 d'abril de 2026

Presidència del M. H. Sr. Josep Rull i Andreu

Dossier

TAULA DE CONTINGUT

Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants 4

Compliment de la Moció 78/XV, sobre la seguretat i la salut en l'àmbit laboral 5

Manifestació de condol i de condemna de la violència masclista 5

Interpel·lació al Govern sobre la necessària prioritat nacional als serveis públics
300-00289/15 5

Interpel·lació al Govern sobre la línia de rodalies a l'aeroport
300-00294/15 12

Interpel·lació al Govern sobre el transport ferroviari a les Terres de l'Ebre
300-00291/15 20

Interpel·lació al Govern sobre el mercat de treball
300-00295/15 27

Interpel·lació al Govern sobre l'impuls al vehicle elèctric i la descarbonització
300-00290/15 34

Interpel·lació al Govern sobre la situació del català
300-00296/15 39

Interpel·lació al Govern sobre el tracte a les llengües oficials en les polítiques del Govern
300-00297/15 46

Dos fascicles, fascicle primer

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reprodueix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient del ple.

Transcripció i correcció: CPSL
Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)
0213-7984 (sèrie P)
DL: B-27.966-1980

www.parlament.cat

Sessió 44.1

La sessió s'obre a les tres de la tarda. Presideix el president del Parlament, acompanyat de la vicepresidenta primera, el vicepresident segon, la secretària primera, el secretari segon i la secretària tercera. Assisteixen la Mesa el secretari general, el lletrat major i el lletrat Ramon Eudald Torrents Munt.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, la consellera de Drets Socials i Inclusió, el conseller d'Empresa i Treball i el conseller de Política Lingüística.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Preguntes amb resposta oral (seran substanciades el dia 29 d'abril, a les 9.00 h).

2. Projecte de llei de l'Institut de la Filmoteca de Catalunya (tram. 200-00011/15). Comissió de Cultura. Debat i votació del dictamen de la comissió (dictamen: BOPC 470, 43).

3. Projecte de llei de mesures urgents de suport al sector agrari i forestal (tram. 200-00019/15). Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Debat i votació del dictamen de la comissió (dictamen: BOPC 460, 13).

4. Decret llei 1/2026, de 17 de març, pel qual es regulen les prestacions econòmiques per a les persones amb grau III+ de dependència extrema i de modificació de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials (tram. 203-00030/15). Govern de la Generalitat. Debat i votació sobre la validació o derogació del decret llei (text presentat: BOPC 453, 7)

5. Proposició de llei per a garantir la subrogació del personal en processos d'internalització del Sistema d'Emergències Mèdiques (tram. 202-00065/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya i Grup Parlamentari Comuns. Debat i votació de les esmenes presentades en la tramitació en lectura única (text presentat: BOPC 351, 8).

6. Proposta per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la proposició de llei de modificació d'algunes disposicions normatives processals amb relació al dret de morir dignament (tram. 270-00006/15). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Grup Parlamentari de Junts, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Parlamentari Comuns i Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació de les esmenes presentades en la tramitació en lectura única (text presentat: BOPC 421, 43).

7. Proposició de llei de protecció i promoció de la salut mental infantil i juvenil a Catalunya (tram. 202-00070/15). Grup Parlamentari de Junts. Debat de totalitat (text presentat: BOPC 397, 20).

8. Interpel·lació al Govern sobre la necessària prioritat nacional als serveis públics (tram. 300-00289/15). Grup Parlamentari de VOX en Cataluña. Substanciació.

9. Interpel·lació al Govern sobre la línia de rodalies a l'aeroport (tram. 300-00294/15). Lluís Mijoler Martínez, Grup Parlamentari Comuns. Substanciació.

10. Interpel·lació al Govern sobre el transport ferroviari a les Terres de l'Ebre (tram. 300-00291/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Substanciació.

11. Interpel·lació al Govern sobre el mercat de treball (tram. 300-00295/15). Grup Parlamentari de Junts. Substanciació.

12. Interpel·lació al Govern sobre l'impuls al vehicle elèctric i la descarbonització (tram. 300-00290/15). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.

13. Interpel·lació al Govern sobre la situació del català (tram. 300-00296/15). Grup Parlamentari de Junts. Substanciació.

14. Interpel·lació al Govern sobre el tracte a les llengües oficials en les polítiques del Govern (tram. 300-00297/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Substanciació.

15. Interpel·lació al Govern sobre les actuacions en la prevenció i l'extinció d'incendis forestals (tram. 300-00292/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Substanciació.

16. Interpel·lació al Govern sobre les vulneracions del Govern al dret de manifestació, als drets col·lectius i a les llibertats públiques (tram. 300-00293/15). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Substanciació.

17. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la precarietat del sistema educatiu català (tram. 302-00235/15). Grup Parlamentari de VOX en Cataluña. Debat i votació.

18. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la renovació dels concerts educatius (tram. 302-00236/15). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació.

19. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre les polítiques culturals (tram. 302-00237/15). Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació.

20. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre les polítiques feministes (tram. 302-00238/15). Grup Parlamentari Comuns. Debat i votació.

21. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la lluita contra els discursos d'odi i la discriminació (tram. 302-00239/15). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació.

22. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'ús i el foment del català en l'àmbit de l'esport (tram. 302-00241/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació.

23. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la situació de la justícia (tram. 302-00240/15). Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació.

24. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre els efectes del desemparament de menors (tram. 302-00242/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació.

25. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre les polítiques de mobilitat al Maresme (tram. 302-00243/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació.

El president

Senyores i senyors diputats, bona tarda. Comença la sessió.

La llista de les preguntes a respondre oralment en el Ple està inclosa en el dossier del Ple. D'acord amb l'article 164 del Reglament, se substanciaran demà al matí, com a primer punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió plenària.

Així mateix, els faig avinent que tres diputats i tres diputades han delegat el seu vot per a aquesta sessió plenària. Els diputats Carles Puigdemont i Casamajó, Lluís Puig i Gordi i la diputada Laura Martínez Portell, del Grup Parlamentari de Junts, han delegat el seu vot en la diputada Mònica Sales de la Cruz. La diputada Judit Alcalá González, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, ha delegat el seu vot en la diputada Elena Díaz Torrevejano. Finalment, la diputada Alícia Romero Llano, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, ha delegat el seu vot en la diputada Elena Díaz Torrevejano per a la sessió del dia 29 d'abril, i el diputat Juli Fernàndez Olivares, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, ha delegat el seu vot en la diputada Ester Capella i Farré per a la sessió del dijous 30 d'abril a la tarda.

Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants

A continuació, i en compliment del que estableix la Moció 111/XII del Parlament de Catalunya, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants, els informo que, segons les dades oficials de l'Organització Internacional de les Migracions, des de l'inici d'aquest any 2026 hi ha un total de 1.115 víctimes mortes i desaparegudes a la Mediterrània.

Compliment de la Moció 78/XV, sobre la seguretat i la salut en l'àmbit laboral

Així mateix, i en compliment del que estableix la Moció 78/XV del Parlament, sobre la seguretat i la salut en l'àmbit laboral, els informo que, segons les dades oficials de l'Observatori del Treball i Model Productiu, en el període de gener a març de 2026 vint-i-cinc persones han perdut la vida com a conseqüència d'un accident durant la jornada laboral. En nom de la cambra, vull manifestar el reconeixement a tots aquests treballadors i treballadores.

Manifestació de condol i de condemna de la violència masclista

Malauradament, he de comunicar-los un nou feminicidi des del darrer Ple, la primera víctima mortal per violència masclista enguany a Catalunya. D'acord amb les dades oficials del Departament d'Igualtat i Feminisme, els fets van ocórrer el passat 24 d'abril a Barcelona. En nom de la cambra, lamento i condemno aquest crim i reitero el compromís del Parlament en l'erradicació de qualsevol forma de violència masclista.

D'acord amb el protocol de dol del Parlament de Catalunya contra les violències masclistes, la Mesa del Parlament convoca un minut de silenci demà al migdia en suspendre la sessió del Ple davant de la façana del Palau del Parlament.

Interpel·lació al Govern sobre la necessària prioritat nacional als serveis públics

300-00289/15

El vuitè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre la necessària prioritat nacional als serveis públics. És presentada pel Grup Parlamentari de VOX en Cataluña, i per fer-ne l'exposició té la paraula el diputat senyor Joan Garriga Doménech.

Joan Garriga Doménech

Gràcies, president. Bona tarda, diputats. Bien, esto es una lista real de adjudicación de vivienda social en Cataluña. *(L'orador mostra un full a la cambra.)* Y hay algo que llama poderosamente la atención: un porcentaje son extranjeros, tienen NIE, en torno al veinte por ciento. Esto es de Santa Coloma de Gramenet, *plaça* Alfons Comín. Y, por tanto, en virtud de esta lista, muchos catalanes y muchos españoles se han quedado fuera. I jo els hi pregunto: això és correcte? ¿Esto es justo? Porque hoy no venimos a hablar de ideología; hoy venimos a hablar de justicia, de algo muy simple: ¿quién va primero?

Y vamos a hacer antes un poco de historia. Socialistas, populares y bipartidismo han impulsado el mismo modelo: puertas abiertas, efecto llamada, seis regularizaciones masivas, tres el PSOE –85, 91, 2005–, tres el PP –96, 2000, 2001–, y ahora el PSOE desempata con esta regularización masiva de 2026. En definitiva, inmigración sin control.

Y esto ha tenido consecuencias; no opiniones, consecuencias. En el año 2000, la población extranjera en España era apenas el cuatro por ciento; actualmente, supera el veinte por ciento. En solo cinco años ha habido un incremento de 3 millones de personas más. En el último año, 1,2 millones de personas más, más incluso que en Italia, Francia, Bélgica, Holanda y Dinamarca juntos.

¿De verdad cree que una nación puede soportar este aumento de población repentino, de repente, sin haberse preparado para ello? Porque tenemos servicios públicos colapsados: casi 200.000 personas esperando una operación, 142 días de espera de media para poderse operar en Cataluña –veinte días más que la media nacional. So-

mos la región donde mueren más personas esperando una ayuda a la dependencia: en 2025, más de nueve mil, una cada cincuenta y siete minutos. Actualmente ya vamos superando esa cifra, alcanzando tres mil personas este primer trimestre en 2026. Lógico: más población, más demanda. Matemática pura.

Ayudas sociales saturadas: 2 millones de inmigrantes reciben prestaciones en España. La población extranjera representa el dieciocho por ciento de la población total. Pues bien, en Cataluña concentra el treinta y cuatro por ciento de los beneficios del ingreso mínimo vital. Un cincuenta y cuatro por ciento de las mujeres marroquíes no cotiza –más de la mitad– y consume servicios públicos, incluso muchas reciben ayudas sociales. ¿Y quién paga todo esto? Efectivamente, el currante español, el trabajador.

Vivienda inaccesible, imposible. Hace cincuenta años sí que era posible acceder a la vivienda, ahora no. Datos clarificadores: Cataluña ha crecido en los últimos años en 400.000 personas. Se han construido setenta mil viviendas. En términos futbolísticos, es como si necesitamos doce campos del Español y solo se han construido dos. O sea, que en Barcelona se ha construido una vivienda por cada diez habitantes nuevos. Y aquí volvemos a la lista, la dramática lista: gente que ha cotizado toda su vida que no puede acceder a una vivienda, sin poder comprarse o alquilar una vivienda, mientras otros han llegado y se han quedado una vivienda social. *(Alguns aplaudiments.)*

Miren, esto no va de cifras, va de personas: va de tu madre, va de tu hermano, va de la pareja de treinta años que quiere independizarse y no puede, va de esa familia que lleva años esperando una ayuda y no la recibe –*no fa* risa, *consellera, és un tema greu*. Y en este drama es donde hay que aplicar la prioridad nacional, el arraigo. Porque desde VOX les preguntamos: ¿qué preferimos: un sistema, un estado, una nación donde los nuestros reciban ayudas primero o un sistema donde el que acaba de llegar pase por delante en las ayudas? ¿Qué preferimos: un estado que proteja a los suyos o un estado que abandona a los suyos? ¿Qué preferimos: justicia o injusticia?

VOX lo tiene muy claro, y propone algo muy sencillo, de sentido común, que hasta los votantes socialistas están de acuerdo en un cuarenta por ciento: prioridad nacional. «Prioridad nacional» significa «primero los españoles», primero los que llevan más tiempo cotizando, primero los que tienen más arraigo en una localidad. Clar i català: primer els de casa. Primero los de casa. *(Alguns aplaudiments.)*

Y ahora vendrá usted, señora *consellera* –me sabe mal su papelón–, a dar miles de excusas –bueno, cuatro o cinco, no más. Y dirá que esto no es legal, y sí que es legal. El Tribunal Constitucional lo dijo muy claro: hay derechos iguales, para todos iguales, los que estamos aquí; otros no, como por ejemplo el derecho a voto, aunque con ustedes también se dará el derecho de voto a los extranjeros, y si son marroquíes, con más ilusión incluso. Y otros dependen de la ley. Y no hay ninguna ley que obligue a un español a ir detrás de un extranjero en su propio país. *(Alguns aplaudiments.)* Ejemplo: si yo me voy a Suecia y creo que voy a pedir una vivienda social antes que un sueco, me dirán: «¿Pero tú estás loco? Eso no es así.» Nadie lo aceptaría. Entonces, ¿por qué lo aceptamos aquí?

Mirin, somos una comunidad. Formamos parte de una patria común y tenemos un estado para organizarnos, para organizar nuestros recursos, porque compartimos historia, compartimos esfuerzo y compartimos futuro. Y claro, claro que sí, que hay inmigrantes extranjeros que han venido pidiendo permiso, *entrant per la porta, no pas per la finestra, a treballar,* a trabajar, a respetar nuestras leyes, a construir un futuro que puede ser compartido, y que a la larga incluso pueden formar parte de nuestra comunidad.

Pero también hay una realidad, una cruda realidad, dolorosa, que no podemos ignorar: hay que vienen entrando por la ventana, sin pedir permiso, no entrando por la puerta. Y vienen a delinquir, a imponer valores que chocan con los nuestros, a aprovecharse de un sistema que ya no llega para todos. Y eso no es justo. Y tenemos

el derecho de defendernos. Tenemos la obligación de defendernos, diría yo. *(Alguns aplaudiments.)* Por eso, VOX y solo VOX defendemos medidas firmes y necesarias; dolorosas, sí, pero necesarias –como cuando ustedes embargan a un autónomo su cuenta–: repatriar a quienes entre ilegalmente, expulsar a quienes cometen delitos y poner fin a los abusos en las ayudas sociales.

Vamos a presentar –y avanzo– una moción con seis propuestas. Ustedes se tendrán que mojar. No vale la excusa de que las propone VOX, porque, si no, hacemos un pacto: las proponen ustedes y se las votamos a favor, porque no somos sectarios.

Primero. Ayudas sociales, prioridad de los españoles. Vivienda, prioridad para los españoles, en vivienda social y en bonificaciones fiscales. Ejemplo: ¿un fondo extranjero de inversión que quiere comprar vivienda? Que pague su ITP, el once por ciento, lo que quiera el Cid, el quince, da igual, seguirán malgastando. Pero el español que quiere comprar su vivienda habitual no tiene que pagar ITP, es el cero por ciento, y el extranjero, el que decida el que tenga que decidir, pero no el español para comprar su vivienda habitual. Inmigración y control: repatriación de inmigrantes ilegales, fin de la regularización masiva, reinmigración de extranjeros que vienen a abusar de nuestros servicios públicos.

Sanidad. La sanidad es limitada, listas de espera. Pues limitar el acceso de inmigrantes *ilegales* a la sanidad pública total. Evidentemente, sí que urgencias... Somos humanitarios, por supuesto. Urgencias sí, por humanidad, pero fin del turismo sanitario. Y me da igual que seas del Canadá que que seas argelino. *(Alguns aplaudiments.)*

Prestaciones y sistema social. Reservar prestaciones y pensiones no contributivas a españoles. Asistencia jurídica gratuita, o sea, abogado gratis. Evidentemente, que pagamos entre todos, no es gratis, pues hay que tener en cuenta el patrimonio. Ya que se lo vamos a pagar, al extranjero..., porque si tiene patrimonio no tenemos por qué pagarle el abogado gratis. Y, por supuesto, no podemos pagar un abogado gratis a quien está inmerso en un proceso penal de repatriación o de expulsión porque ha entrado ilegalmente. Eso, por supuesto, no, porque es *cornut i pagar el beure*. Y eso no. *(Alguns aplaudiments.)*

Porque los recursos son limitados, el dinero público es limitado. O priorizamos, señora Capella, o colapsamos. Y como *diem en català, a cada bugada es perd un llençol*. Cada decisión tiene un coste –cada decisión tiene un coste. ¿Queremos ayudar a los más vulnerables, señora *consellera* –a los más vulnerables? Ayudemos primero a los nuestros. Primer els de casa. Que los españoles tengamos prioridad. Que no nos adelanten, que los nuestros podamos acceder a lo que pagamos, a lo que construyeron *els nostres pares, els nostres avis, els nostres besavis.*

En definitiva, que esto nunca más vuelva a pasar: una lista de adjudicación de vivienda social donde los de casa, muchos de los de casa, quedan fuera porque entran extranjeros por delante, quedándose una vivienda social en nuestro territorio, en nuestra nación, en nuestra comunidad. Primer els de casa. En VOX queremos otra lista, una lista donde se priorice el arraigo, el esfuerzo a los españoles, una lista justa. En definitiva, prioridad nacional. Queremos justicia social. Queremos sentido común.

Gracias.

El president

Per respondre, té la paraula l'honorable senyora Mònica Martínez Bravo, consellera de Drets Socials i Inclusió.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Moltes gràcies, president. Diputats, diputades... Diputats, diputades de VOX, mirin, jo entenc que el seu cap, a Madrid, els hi ha encarregat repicar els seus eslògans simplificadors a totes les comunitats autònomes i portar-nos aquí el seu populisme enllaunat, però, mirin, resulta que és que Catalunya és diferent, aquí les coses són

diferents. Vostès el que passa és que no entenen què és Catalunya; ni entenen d'on venim ni tenen cap credibilitat per dir cap on hem d'anar.

Catalunya, els hi recordo, s'ha construït en base a onades migratòries des de fa segles. Això de «primer per als de casa» ja ho deien alguns fa molts anys i, de fet, els hi vaig dir aquí en seu parlamentària, és més vell que el tebeo. I per això el president Pujol, als anys vuitanta, ja va dir allò de que «català és tothom que viu i treballa a Catalunya», frase i visió que a alguns dels seus hereus del seu espai polític els hi convindria de vegades recordar. També ho va dir el president Illa en seu parlamentària al cap de poc temps d'iniciar el seu mandat: «És català tothom que ha vingut a millorar Catalunya.»

«Ser català» vol dir, com van dir el president Pujol i el president Illa, treballar a Catalunya, aixecar la persiana tots els dies, deixar-se la pell estudiant, voler progressar i, per descomptat, accedir als serveis públics, que són de tots i totes, i així ho fan 700.000 persones que treballen a Catalunya amb nacionalitats estrangeres. Aquí, vostès, els hi recordo, van dir la bajanada que volien deportar, com a bona sucursal trumpista, i reconeixent en aquesta seu que ho farien de manera «dolorosa».

I això és el que és Catalunya, aquest model de cohesió social que implica un marc de drets i deures i que també implica no excloure ningú de l'estat del benestar. I, per això, això de «primer per als de casa» o la «prioritat nacional», li diguin com li diguin, no té cap tipus de sentit ni cabuda en el que Catalunya és, ha estat i serà. *(Alguns aplaudiments.)*

Però si per a alguna cosa ens ha servit que ara bategin el terme de «prioritat nacional» és per aclarir el que realment volen. Volen trencar la societat, volen dividir-la amb persones de primera i segona categoria, i això no ho permetrem.

Parlem clar, diputats i diputades de VOX, perquè aquí el que passa és que hem de començar a parlar clarament. Vostès no volen que hi hagi menys immigrants a Catalunya. Vostès el que volen és que els immigrants que hi hagi treballin en negre, sense drets i amb sous de misèria. I, si no, per què s'oposen a la regularització de persones migrades, si l'únic que fa és que puguin treballar de manera regular, contribuint a les cotitzacions socials i a finançar l'estat del benestar de tots i de totes?

I, per acabar-ho d'aclarir, ara introdueixen el concepte de «prioritat nacional», que el que hi ha darrere és aquesta voluntat que les persones no tinguin drets, que treballin en negre, segurament amb uns sous de misèria, explotats, i que, a més, no facin servir ni la sanitat ni l'educació ni els serveis socials.

Jo no entraré a dir si aquesta prioritat nacional és legal o no és legal, no em fa falta. Jo el que li posaré és nom a aquest concepte de «prioritat nacional»: vostès el que volen fer és crear un apartheid a Catalunya. *(Alguns aplaudiments.)* «Prioritat nacional» és apartheid. La prioritat nacional és apartheid, i el concepte que impulsa el PP d'arrelament és apartheid. I hem de començar a dir les coses pel seu nom perquè els hi caigui la careta d'una vegada per totes. Ja estem farts de tanta tebiesa amb vostès. El que volen és retallar l'estat del benestar i construir un apartheid que va acabar a Sud-àfrica, els hi recordo, el 1990.

I, mirin, per il·lustrar-ho, els hi explicaré la història de dues famílies, dues famílies que van venir a Catalunya d'unes zones molt rurals deixant enrere manca d'oportunitats i pobresa. Les dues, amb quatre fills petits. Les dues, amb un pare i una mare que van treballar de sol a sol a restaurants, a la cuina d'un hospital, en fàbriques, cotitzant a la seguretat social i pagant tots els seus impostos. Dues famílies que ho van fer vivint en pisos molt petits, de menys de seixanta metres, on van haver d'acollir la família extensa; els tiets, que just arribaven després. Dues famílies que van escolaritzar els seus fills i van progressar fins a convertir-los en enginyers, enginyeres, personal sanitari, professors, treballadors socials. Dues famílies que la seva història és tan semblant que semblen ridícules les línies divisòries que alguns volen traçar. Una és la història de la diputada Najat Driouech, i l'altra, la meva mateixa.

Els senyors de VOX voldrien haver exclòs la diputada Najat i els seus germans de l'estat del benestar. La senyora Orriols hagués volgut excloure'n les dues famílies, així com tres quartes parts del que és avui la població de Catalunya. Tanto monta, monta tanto. És el mateix plantejament classista i xenòfob. *(Alguns aplaudiments.)*

Què hi ha de dolent en que la senyora Driouech i jo, així com els milions de persones amb històries personals molt semblants a les nostres, vulguin progressar i contribuir a l'estat del benestar amb els seus sous i tot el seu esforç, que té un impacte positiu per a l'economia i la societat que va molt més enllà dels sous que van cobrar les nostres famílies? Què hi ha de dolent en que aquestes persones vulguin que els seus fills formin part de la societat catalana i progressin i facin servir l'ascensor social? Perquè és d'això, del que estem parlant. I ja els hi recordo quantes persones amb passat migrant van sortir als carrers per defensar la democràcia i l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i la nostra llengua, també, o la millora dels serveis públics que gaudim tots i totes. O és això, el que els hi molesta? Què és el que els hi molesta tant?

Mirin, jo els hi diré el que els hi molesta tant. El que els hi molesta tant és que estem en aquesta cambra; el que els hi molesta és que progressem i que progressin les generacions migrades; el que els hi molesta és que deixin de ser la seva mà d'obra barata, que deixin de netejar les seves cases, treballar els seus camps i esllomar-se per quatre duros a les seves fàbriques.

El que vostès voldrien és importar el model d'Aràbia Saudita –i això he dubtat de posar-ho, perquè potser els hi dono idees, però... Allà hi ha un salari mínim per als nacionals i no hi ha salari mínim per als migrants. És això, el que volen per a Catalunya? Hi ha persones treballant per dos-cents euros al mes, on una treballadora de la llar pot treballar setze hores al dia sense descans i no poder marxar perquè té el passaport retingut per l'ocupador. Això és el que volen per a Catalunya? Perquè diguin-ho clar i català, estem farts de tanta mentida.

La seva suposada defensa de la classe treballadora és tan falsa com quan diuen que volen desmuntar els «xiringuitos» i després es gasten set mil euros en dos dinars i volen passar la factura en aquesta cambra. *(Alguns aplaudiments.)* És que el que no poden fer és venir aquí i fer un discurs com si fos mínimament normal i voler construir a Catalunya un apartheid que es va desmuntar a Sud-àfrica el 1990.

Les forces progressistes no només rebutgem aquest model infame, sinó que sabem que voler tractar les persones..., i crear persones de primera i segona categoria és el cavall de Troia per retallar i desmuntar tot l'estat del benestar per a tots i per a totes, que ens ha costat tant de construir, i que va implicar una lluita per desmuntar un règim autocràtic que molts dels seus amics estan recreant a moltes parts del món. No els hi deixarem fer.

I, diputats del Partit Popular, també els hi recordo que ja han copiat el feminisme de VOX, i ara espero que no copiïn aquesta andròmina de l'estat del benestar de VOX, perquè a aquest ritme, amb aquest grau de mimetisme, acabaran anant junts a les eleccions.

En qualsevol cas, la bombolla de l'extrema dreta ja ha punxat, i saben per què? Perquè els hi està caient la careta. Tanta mentida i tanta ignomínia no colen. No deixarem que destrossin l'estat del benestar que tant va costar aconseguir i transformar-lo en un apartheid ple de xenofòbia. No passaran!

El president

Per fer la rèplica, té la paraula el diputat senyor Joan Garriga Doménech.

Joan Garriga Doménech

Senyora consellera, li ha quedat molt bé, això de «no passaran!», però hem passat, i vaig passant per aquí, pel passadís, quan em dona la gana. *(Alguns aplaudiments.)* I no hi passo perquè jo vull, sinó perquè els ciutadans, els catalans, ens han posat aquí. Ho sento, es diu «democràcia». *(Alguns aplaudiments.)*

Bien, aquí no hay un punto medio: o prioridad nacional o tratar al extranjero como si fuera español. Es lo que ustedes no entienden. Y, primero de todo, le voy a decir..., *onades migratòries*, no tenga complejo: usted no es inmigrante, ni sus padres. Usted es española, está en su casa. *(Alguns aplaudiments.)* No se compare con Najat, que es marroquí, o que sus padres eran de Marruecos. ¿No lo ve? Usted cambió de domicilio. Como el señor Salvador Vergés: si viene a vivir a Barcelona, cambia de domicilio. Me da igual que sea de Girona, de Osona, de Lleida, de Navarra, de Madrid o de Andalucía. No tenga el complejo. Usted es española y está en su casa. *(Alguns aplaudiments.)*

Después... Se lo digo en serio, no tenga complejo. *(Adreçant-se a David Cid Colomer.)* Y usted tampoco, que creo que sus padres también son de... –Cid, no es tu turno; tranquilito. Entonces, dicen «apartheid». No, apartheid no. Nosotros queremos billete de vuelta, no apartheid. Billete de vuelta. *(Alguns aplaudiments.)* ¿Para quién? Para el ilegal, para el que delinque y para el que viene a abusar de las ayudas sociales o quiere imponer sus ideas. Sus amigos, los islamistas; para esos queremos no apartheid, no; billete de vuelta. *(Alguns aplaudiments.)*

Dicen que los inmigrantes trabajan, cotizan y pagan impuestos y tienen que tener los mismos derechos. Falso. No, no son españoles. No tienen los mismos derechos. ¿Le quiere dar el voto nacional a todos los extranjeros? Usted miente. Mienten como cosacos. No quieren igualdad. Son unos falsos y unos hipócritas. *(Alguns aplaudiments.)*

Y un país no es una empresa. Un estado es un estado de bienestar que se ha constituido con el esfuerzo de generaciones. Un padre..., el cuñado, por ejemplo, de Soriano, ese padre da la herencia a su hijo, no al cuñado. Eso es así. ¿Lo entiende? No es tan difícil. O me vuelvo a volver loco. No es tan difícil. *(Alguns aplaudiments.)* Entonces, nuestro patrimonio, nuestra nación es nuestra. Bienvenidos a trabajar el que quiera venir a trabajar, pero, si no, fuera, eso es clarísimo. Entonces, los derechos de los españoles son los derechos de los españoles, no de los extranjeros. Esa es la diferencia. Y gobernar es elegir, y elegir es priorizar, y nosotros queremos priorizar a los españoles frente a los extranjeros. *(Alguns aplaudiments.)*

Dicen que es discriminatorio, y no es discriminatorio. «Discriminar» es ser arbitrario, injusto, y «preferente» es ser lógico y necesario. Cuando un padre tiene una preferencia por sus hijos no es injusto, no es discriminatorio, se llama «responsabilidad». Y cuando el Estado español se preocupa, o la Administración suya, se lo vuelvo a decir, de Badia del Vallès se preocupa por los suyos, no es discriminatorio respecto a los de Sant Cugat, es responsable.

Dicen que la inmigración masiva no colapsa los servicios públicos, y nos hablan otra vez del porcentaje –el cuñado de turno de Soriano–, que si el diecinueve por ciento de las viviendas protegidas va para extranjeros, usuarios de salud son el dieciocho por ciento solo, que el veintiuno por ciento de la seguridad social va para personas extranjeras. Es que no es ni el uno ni el dos ni el tres ni el cuatro ni el cinco ni el veinte por ciento ni el cincuenta por ciento; es que mientras haya un español sin vivienda social no se le puede dar un extranjero. *(Alguns aplaudiments.)* Repito, mientras haya una familia española sin vivienda social no se le puede dar una vivienda social, construida con el esfuerzo de todos, a un extranjero. Es que esto es así, y parece que no lo entienden.

Y está claro, la prioridad nacional es legal, porque la nacionalidad es un vínculo jurídico que otorga derechos preferentes, como el derecho a voto, le repito, y otros tantos derechos que no tienen los extranjeros, y esto es así. Yo, cuando vaya, por ejemplo, a Marruecos..., a ver si me dan una vivienda social, ¿eh, señora Najat? *(Alguns aplaudiments.)* Sonríe porque ya sabe que no, que no me la darán ni en pintura, vamos. Es justo, porque el estado de bienestar es la herencia de nuestros padres y nuestros abuelos. *(Veus de fons.)* Bien protestado. Es urgente –yo también estoy in-

dignado–: vivienda social, primero para los de casa. Es urgente, porque nuestros barrios están colapsados, y los servicios públicos también, y usted lo tendría que saber.

Y en la cola es normal que haya preferencia por los de casa, ¿eh? Cuando tú vas a un *parking* de Palamós, de Castells..., los de Castells de ahí no pagan *parking*, o pagan menos que el que viene –*pixapins*– de Barcelona. Y eso es preferencia, no es discriminación. No es tan difícil. *(Alguns aplaudiments.)*

Y en VOX lo tenemos muy claro. No vamos a dar ni un paso atrás por mucho que nos tiren piedras y no condenen la violencia contra VOX. Ni un paso atrás. Cap pas enrere. Seguiremos defendiendo esta prioridad nacional en cada presupuesto, en cada municipio, en todas las regiones, en toda nuestra nación, con la cara bien alta. Justicia para el trabajador español, seguridad para nuestras familias. En definitiva, primero los de casa. Primer els de casa.

El president

Gràcies. Per fer la rèplica, té la paraula a la consellera de Drets Socials i Inclusió.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Gràcies, president. Diputats, diputades... Miri, jo ja els hi he dit, jo crec, a la meva primera intervenció. Prioritat nacional és apartheid, i és el cavall de Troia per reduir i desmuntar l'estat del benestar, que és el que passa quan els seus, les seves, els seus aliats arriben al poder, com ha fet Trump i ha fet Milei. Així de clar. *(Alguns aplaudiments.)*

Miri, el model que impulsem des del Govern de Catalunya és el de la prosperitat compartida. Les persones migrades generen una prosperitat, un creixement econòmic molt gran, que ha de revertir en reforçar l'estat del benestar i redimensionar-lo per a tots i per a totes.

Lògicament, vostès, què és el que els hi farien? Volen que parlem d'habitatge? Parlem d'habitatge. Què farien en l'habitatge? Hi hauria tan poc –tan poc– habitatge social i públic que no li arribaria a ningú. Llavors, quin és el concepte de «prioritat nacional»? Què vol dir? El concepte de «prioritat nacional» no és només posar les persones en una cua i en un ordre totalment xenòfob, com és el que volen fer vostès, sinó que també depèn de quants recursos hi posem i si aquests recursos estan reflectint una distribució justa de la riquesa que es genera a Catalunya. El Govern del president Illa el que està fent és fer que tota aquesta prosperitat que es genera a Catalunya reverteixi en una millora de l'estat del benestar impulsant una política d'habitatge per ampliar el parc públic d'habitatge per a tots i per a totes. I aquest és el nostre model.

I si tant els hi preocupen les persones que arriben a Catalunya, les persones migrades, jo els hi recomano que reflexionin una mica i mirin quines són les evidències internacionals. Perquè les persones no venen per l'estat del benestar, no venen per les ajudes que es donen; venen perquè tenen feina, troben feina, i hi ha sectors que els necessiten.

Si els hi preocupa que hi hagin persones que arriben a Catalunya, per què no defensen apujar el salari mínim? Per què no defensen que els sindicats tinguin un major paper? Per què no defensen que hi hagin més inspeccions laborals perquè no hi hagi gent treballant en negre? Perquè això és el que determinarà si venen més o menys persones. Les persones venen a treballar, i el que necessitem és que vinguin amb drets, i que quan treballin sigui amb drets, i que això reverteixi en reforçar l'estat del benestar, que és de tots i de totes, sense excepcions, i això és precisament el que s'està fent amb la regularització de persones migrades. Per cert, regularització que ja veig que..., com s'han aficionat a fer vídeos de persones migrades, els hi faig una recomanació: a les cinc del matí al metro hi ha moltes persones migrades, potser no ho saben perquè no trepitgen molt el metro *(alguns aplaudiments)*, i molt menys a aquelles hores.

Mirin, senyors i senyores de VOX, aquí nosaltres hem vingut a transformar l'estat del benestar. Ahir vam presentar un pla per reforçar tota l'atenció a la dependència, reduir les llistes d'espera de dependència i discapacitat començant a construir residències públiques, posant en marxa un pla d'habitatge, posant en marxa el pla de barris... Vostès l'únic que fan és sembrar odi a tort i a dret i generar aquests cavalls de Troia que volen destruir l'estat del benestar. Però, com ja els hi he dit, no passen i no passaran.

Moltes gràcies.

El president

El novè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre la línia de rodalies a l'aeroport.

Interpel·lació al Govern sobre la línia de rodalies a l'aeroport

300-00294/15

És presentada pel Grup Parlamentari Comuns, i per fer-ne l'exposició té la paraula el diputat senyor Lluís Mijoler Martínez.

Lluís Mijoler Martínez

Gràcies, president. Consellera Paneque, bé, després d'aquesta intervenció d'alta volada de la bancada ultra, doncs, intentem baixar la pilota a terra i toquem una miqueta i parlem de les coses del menjar, no? Quan li fem la interpel·lació, no volem parlar d'una línia més. Quan parlem de l'R-Aeroport parlem, en definitiva, de quin model de rodalies és el que vol el Govern. Avui el debat no seria només sobre l'aeroport, sinó el futur de rodalies i, sobretot, quines prioritats de mobilitat marca per al país el nostre Govern.

I avui mateix aquest Govern ens ha donat un altre exemple de quines són les seves prioritats: la pròrroga del contracte d'autobusos. Una decisió que, com ha dit el diputat David Cid, és –i lamentem-ho– una oportunitat perduda. El Govern ha suspès en trens, està suspenent en trens i suspendrà també en autobusos. Perquè quan una xarxa ferroviària està saturada, com la nostra, quan rodalies i regionals segueixen acumulant incidències, retards, cancel·lacions i, sobretot, malestar de molta gent, cada decisió que es fa sobre mobilitat és una decisió política.

I la decisió que avui discutim és molt clara: el Govern vol crear una línia segregada per anar a l'aeroport, l'R-Aeroport, passant pel túnel de passeig de Gràcia. Un túnel que és una peça crítica del sistema, per on passen l'R2 i les línies regionals; un túnel que hauria de servir sobretot per millorar les rodalies i els regionals. I, en canvi, el Govern planteja dedicar una part d'aquesta escassa capacitat a una llançadora aeroportuària. Dit clarament: mentre la gent treballadora pateix rodalies cada dia, el Govern vol reservar una capacitat ferroviària per a una operació singular cap a l'aeroport.

Nosaltres, els Comuns, ho diem clar: aquesta no és la prioritat que necessita rodalies ni la gent que cada dia depèn del tren. Per tant, el debat no és si l'aeroport ha d'estar més i millor connectat; el debat és si aquesta connexió ha de servir per reforçar rodalies o ha de servir per debilitar-la. Perquè «connectar l'aeroport» no pot voler dir crear una línia separada amb trens específics, amb menys capacitat i una tarifa especial; «connectar l'aeroport» hauria de voler dir integrar-lo millor dins de rodalies i posar aquesta connexió al servei del conjunt del país.

Consellera, rodalies no és només una infraestructura ferroviària. Rodalies és una política social, és una política territorial, és una política climàtica; és una política, en definitiva, de temps de vida. Per això, quan hi ha poca capacitat ferroviària, aquesta capacitat s'ha de posar al servei de la majoria, no de les minories. I avui la gent no necessita una línia pensada per lluir, necessita una rodalies fiable, puntual i al servei

de la vida quotidiana. La gent demana més freqüències, menys retards, més fiabilitat. Demana poder agafar el tren sense haver de mirar cada matí si avui també tindrem una altra incidència. Demana que els regionals deixin de ser una aventura. Demana que la xarxa respongui a les necessitats quotidianes del país. I en aquest context l'R-Aeroport és una decisió, deixi-m'ho dir així, profundament discutible.

L'associació per la Promoció del Transport Públic, la PTP, ho ha dit de manera molt clara: aquesta línia tensiona encara més el sistema, saturarà més el túnel de passeig de Gràcia i dificultarà qualsevol intent d'equilibrar aquest túnel amb el de plaça Catalunya, que està encara més congestionat. És a dir, no només no resol el principal problema de rodalies, sinó que pot empitjorar-lo.

I aquesta és la primera gran contradicció del Govern: diu que vol millorar el transport públic, però impulsa un projecte que pot consumir capacitat necessària per millorar rodalies i regionals. Ens diu que vol reforçar el sistema ferroviari, però planteja una línia separada. Ens diu que vol donar resposta al país, però prioritza una operació aeroportuària per sobre de la xarxa comuna.

A més, el projecte tampoc no és especialment bo per anar a l'aeroport. Ja tenim ara la línia 9 del metro, l'R2 Nord, l'aerobús. I la PTP ja ens ha dit que es trigarà pràcticament el mateix que ara, es farà amb trens més petits i es perdrà connexió directa amb el Vallès. És a dir, l'aeroport quedarà més aïllat d'una part important del país. Per tant, el Govern ens presenta com una gran millora un projecte que pot tensionar més rodalies, pot tenir menys capacitat, pot perdre connectivitat territorial i pot acabar funcionant amb una tarifa especial. Consellera, això no és modernitzar el transport públic, això és desordenar encara més una xarxa que ja avui va al límit.

I aquí hi ha una altra alerta important: que l'accés ferroviari a l'aeroport acabi funcionant com un servei diferenciat amb lògica prèmium mentre rodalies continua sent la xarxa que pateix la majoria. I aquesta no és la mobilitat que defensem. No volem una mobilitat de primera i una mobilitat de segona, no volem una xarxa ordinària que funcioni malament i, al costat, serveis singulars per a determinats trajectes. No volem que la poca capacitat ferroviària disponible es posi al servei d'una lògica turística i aeroportuària mentre la vida quotidiana de la gent continua encallada. Volem una xarxa integrada, pública, assequible i pensada per a la majoria.

I aquesta R-Aeroport no es pot llegir de manera aïllada, forma part d'una mirada que continua posant l'aeroport al centre de la política d'infraestructures del país. Una mirada que prepara i acompanya el creixement aeroportuari mentre rodalies, la xarxa de la vida quotidiana, continua esperant la prioritat que mereix.

I nosaltres ho diem amb tota claredat: estem radicalment en contra de l'ampliació de l'aeroport pels seus efectes ambientals, climàtics i territorials. En plena emergència climàtica, el país no necessita ni més pistes ni més vols ni més dependència d'un model econòmic basat en el turisme massiu i en els interessos dels grans operadors. Necessita, el país, una altra prioritat. Necessita invertir amb visió de país, no amb la visió de l'IBEX 35. Necessita posar els diners públics al servei del tren de la gent, rodalies i regionals, el transport quotidià, la mobilitat de qui va a treballar, a estudiar, a cuidar, a l'hospital o a casa.

Per això diem que el debat no és només ferroviari, és un debat de model de país: o continuem subordinant les infraestructures públiques al creixement aeroportuari i als interessos dels de sempre o posem la inversió pública al servei d'una majoria social i de la transició ecològica.

I el més greu és que hi ha alternativa. La PTP no diu que no s'hagi de connectar, l'aeroport, no diu que no s'hagi de fer res. Diu una cosa molt més sensata: integrem l'aeroport dins de rodalies. Allarguem l'R4 Nord –Manresa, Terrassa, Sabadell– cap a les noves estacions de l'aeroport passant pel túnel de passeig de Gràcia; portem l'R11 –Figueres, Girona, Sant Celoni, Granollers– cap a l'estació actual de la T2; reordenem el sistema per descongestionar els túnels de Barcelona, que són –i vostè ho sap perfectament– el principal coll d'ampolla de la xarxa.

Aquesta és la diferència. El Govern planteja una línia segregada. Nosaltres defensem una solució integrada. El Govern planteja una operació específica per a l'aeroport. Nosaltres defensem aprofitar aquesta connexió per millorar el conjunt de rodalies. Pensem en la xarxa comuna. Perquè l'aeroport no pot ser una illa ferroviària, ha d'estar connectat amb Barcelona, sí, evidentment, però també amb el Vallès, amb el Baix Llobregat, amb Girona, amb el conjunt de la xarxa metropolitana i nacional. «Connectar bé» l'aeroport no vol dir fer una línia separada, vol dir integrar-lo en una xarxa que serveixi a més gent i millor.

I aquí també hi ha una qüestió política de fons. Fa anys aquest projecte es podia presentar com una manera d'introduir Ferrocarrils de la Generalitat a la xarxa d'Adif, d'acord, però avui el context ha canviat. Ja s'ha fet efectiva la transferència de finançament de rodalies a la Generalitat. Estem a la porta d'una nova etapa amb l'operació de rodalies i regionals, i precisament per això caldria tenir una mirada molt més ambiciosa, més integrada i més responsable.

Si el Govern vol que Ferrocarrils de la Generalitat tingui un paper a la xarxa d'Adif, hi estem d'acord, però que sigui amb projectes tècnicament sòlids i útils per al conjunt del país. El Govern hauria de trobar una sortida als deu trens adquirits que permeti millorar el servei ferroviari de Catalunya, no consolidar una operació segregada pensada sobretot per a l'accés a l'aeroport. I aquests trens han de servir per reforçar la xarxa comuna. Han de servir per millorar rodalies i regionals, han de servir per a la majoria.

Per què el Govern insisteix en una R-Aeroport segregada quan aquesta opció pot tensionar encara més el sistema, fer perdre la connexió directa amb el Vallès i consumir capacitat del túnel de passeig de Gràcia? Per què no estudia seriosament l'alternativa d'integrar l'aeroport dins de l'R4, reforçant rodalies i regionals, en lloc de debilitar-les?

I li faig també tres preguntes molt concretes. Primera, pot garantir que aquesta línia no empitjorarà la capacitat i la fiabilitat del conjunt de rodalies i regionals? Segona, pot garantir que no hi haurà cap tarifa especial ni cap suplement encobert per accedir a l'aeroport? I tercera, està disposada a publicar una comparativa rigorosa entre l'R-Aeroport segregada i l'alternativa d'integració dins rodalies que proposa la PTP?

Perquè aquesta és la qüestió de fons: o posem rodalies al centre o continuem fent pedaços i operacions d'aparador mentre la majoria continua patint una xarxa que no funciona com hauria de funcionar.

Consellera, Catalunya no necessita unes rodalies d'aparador, necessita unes rodalies que funcionin. No necessita una llançadora que consumeixi capacitat del túnel de passeig de Gràcia, necessita més capacitat per als serveis que cada dia fan servir centenars de milers de persones. No necessita trens més petits i amb menys places per fer pràcticament el mateix trajecte, necessita trens útils per reforçar el servei ferroviari del país. No necessita una connexió aeroportuària més aïllada, sinó un aeroport integrat dins la xarxa metropolitana i nacional.

Aquest debat no és «aeroport, sí» o «aeroport, no». És un aeroport integrat dins rodalies o un aeroport segregat, és xarxa comuna o una operació singular, és un servei públic o un servei prèmium, és mobilitat per a la majoria o una mobilitat d'aparador.

I nosaltres ho tenim clar: Catalunya necessita unes rodalies fortes, fiables, integrades i pensades per a la gent que cada dia sosté aquest país. Per això els demanem que rectifiquin, que estudiïn l'alternativa i que posin la capacitat ferroviària al servei de la majoria. Perquè la pregunta continua sent la mateixa: aquesta R-Aeroport reforça rodalies o les debilita? I avui, consellera, tot apunta a que les debilita, i així no es progressa adequadament.

El president

Gràcies. Per respondre, té la paraula l'honorable senyora Sílvia Paneque i Sureda, consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica i portaveu del Govern.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Moltes gràcies, president. Diputat, començo per on vostè ha començat. En política, tant si es governa com si no, però sobretot si es governa, perquè es prenen decisions que afecten molt directament el dia a dia de la gent, és important que quan es prenen les decisions un pensi no en l'escenari desitjat i on voldríem ser, sinó on som i en la realitat que tenim en aquell moment.

I ho dic perquè vostè em plantejava d'inici una decisió, a parer de vostès, equivocada, sobre el transport interurbà. I jo li diré –vostè també ho sap perfectament– quin és l'escenari i la realitat que tenim en aquests moments. Tenim un dèficit de tres-cents busos a Catalunya, aproximadament; n'hauríem de tenir uns 1.900 per donar els serveis que necessitem, en tenim 1.600. Tenim una flota que no arriba ni al dos per cent de descarbonització. Tenim persones esperant a les parades. Tenim persones que van massa estretes en els busos. Tenim corredors que han *doblat* els seus usuaris, corredors paral·lels als eixos ferroviaris, perquè, efectivament, no tenim un sistema de rodalies prou fiable. Aquesta és la realitat que tenim avui –avui– a Catalunya.

Dit en resum: tenim una Catalunya preparada per a 6 milions, però on n'hi vivim 8. Per tant, tenim un sistema tensionat. Quant costa actualitzar, afegir aquests tres-cents busos, descarbonitzar la flota..., entre altres coses, per complir amb els acords que vàrem aprovar aquí al Parlament de Catalunya, de descarbonització? En aquests moments el principal emissor de gasos d'efecte hivernacle és la mobilitat, a Catalunya, per davant de la indústria. Per tant, aquests són els objectius que ens hem marcat majoritàriament en aquest Parlament. Quant costa, tot això? Set-cents seixanta milions d'euros, que hauran d'assumir, efectivament, les concessionàries, perquè són objectius que els hi marquem.

Tot això és possible tenir-ho a 1 de gener del 2029, amb una obligatorietat de prestació del servei fins al 2034, sí. Jo l'hi dic molt sincerament: crec que això, juntament amb un acord de millora immediata de 21 milions d'euros, 21,5, que vàrem pactar amb vostès i que crec que ve a resoldre part d'aquesta situació..., crec que aquest paquet de mesures ve a incidir, a resoldre, a millorar el dia a dia dels catalans i catalanes en l'escenari que tenim. És el desitjat, és el que voldríem? No, però a l'hora de prendre una decisió, què importa? Importa donar solucions als ciutadans i ciutadanes. Aquesta és la realitat i aquesta és la solució viable que podem posar sobre la taula.

I ara anem per l'R-Aeroport, eh?, però volia incidir en aquesta qüestió. Pensin que podem tenir 1.425 busos descarbonitzats d'aquí a l'1 de gener del 2029 operant a Catalunya. Aquesta és la realitat que podem tenir. Enfront d'«esperem el 2028», perquè és evident que ningú pot fer unes inversions amb un període d'amortització curt. Això és evidentíssim. Per tant, això és el que podem tenir. I vostès proposen una altra realitat, que ens porta a un escenari de no millora immediata de la situació.

Anem per l'R-Aeroport. Un servei ferroviari que vostè contraposa a altres àmbits de rodalies, però, en qualsevol cas, l'objectiu és connectar el centre de Barcelona amb l'aeroport en poc més de vint minuts i com a alternativa ràpida i sostenible. Era una demanda molt àmplia per part de la societat i alguns sectors. Era una assignatura pendent, jo crec, com a país. És evident que vostès i nosaltres no tenim la mateixa mirada i visió sobre el que ha de significar l'aeroport de Barcelona –vostè també ho apuntava–, però, a més, és un projecte que ha tingut un ampli consens i un ampli suport amb diferents governs catalans. I aquí també hi ha un fil institucional que, des

del nostre punt de vista, reforça algunes decisions que també haurem de prendre en l'àmbit de rodalies en el seu conjunt.

Per tant, és una inversió que des del nostre punt de vista té una visió estratègica i que, efectivament –vostè ho ha vist en negatiu i jo, en positiu–, va permetre en el moment que es va prendre la decisió d'exercir competències pròpies del titular del servei de Rodalies de Catalunya, és a dir, planificar i decidir qui opera els nostres serveis. Vostè feia una mica de trampa en això, eh?, perquè és una decisió que es va prendre en el seu moment i vostè la revisava amb mirada de 2026. En aquell moment aquesta decisió es va prendre en aquests termes, i és important.

Recorregut de la línia: 22,7 quilòmetres, servei cada quinze minuts, el nou túnel de 4,5 quilòmetres entre el Prat i la T1, que transcorre per sota les pistes de l'aeroport, i un accés directe des de les estacions de les terminals T1 i T2. Previsió d'entrada en funcionament: es preveu que s'iniciï el servei comercial durant els primers mesos del 2027. És veritat que aquí hi ha diferents factors que poden alterar aquest calendari que li dic. Finalització de la infraestructura. Aquí hi ha tota una sèrie de certificats de l'Agència de Seguretat Ferroviària, hi ha també les dates d'entrega del material rodant, hi ha també la formació i habilitació dels maquinistes. Per tant, aquesta és la previsió, però hi ha diferents elements que la poden alterar.

Demanda esperada. En aquests moments, desplaçaments diaris a l'aeroport de Josep Tarradellas Barcelona - el Prat: segons un estudi de l'ATM, hi ha en aquests moments, comptabilitzats, 273.000 desplaçaments diaris. La previsió, segons aquest mateix estudi, és que d'aquí al 2032 s'incrementi en 36.000 desplaçaments en vehicle privat si no es fa cap tipus d'actuació. Es calcula que la demanda de l'R-Aeroport serà d'uns 11 milions a nivell anual de viatges. Això suposa aquests 32.000 viatges diaris. Per tant, actuar també determina una millora de la mobilitat i també determina un estalvi d'emissions d'efecte hivernacle.

Recursos necessaris: les deu unitats d'ample ibèric, amb una capacitat de 659 persones. Una plantilla de noranta-nou persones: aproximadament quaranta maquinistes, vint-i-cinc agents d'estació, deu operadors del centre de gestió i vint-i-quatre persones en l'estructura.

I sobre el sistema tarifari, que vostè també en feia esment, el fet que els serveis actuals a l'aeroport de l'L9 ja tinguin un recàrrec obriria també la possibilitat d'utilitzar aquest recàrrec a la nova línia per poder possibilitar també en termes d'autofinançament aquest servei.

En l'àmbit tarifari, en el cas de persones usuàries amb origen o destí a l'aeroport s'aplicarà un règim d'ús de títols integrats habilitats o la compra del bitllet senzill aeroport, igual que aplica la línia 9 del metro de Barcelona, i per a la resta d'usuaris amb origen o destí fora de les estacions de l'aeroport el règim tarifari aplicat podrà ser el del títol integrat de l'ATM. Està en aquests moments en procés de definició el preu del bitllet senzill amb suplement per a l'aeroport, i en aquests moments s'ha creat un grup de treball específic per definir aquesta tècnica per als bitllets integrats i també per al bitllet senzill.

Beneficis de l'R-Aeroport, crec que els he determinat. Aquí hi ha la diferència del paper que ha de tenir, efectivament, la diferent mirada i diferent visió sobre l'aeroport. Per nosaltres, com saben, és una connectivitat, a nivell internacional, interessant no només en termes, com vostè segur que em dirà, turístics, sinó també en termes de la nostra economia i de la nostra xarxa empresarial i de persones de mobilitat vinculades al món de l'empresa.

I m'ha introduït dues qüestions que també hi voldria donar resposta. L'impacte de la línia R-Aeroport en el sistema de rodalies en el seu conjunt, perquè... Nosaltres pensem no només que no hi haurà afectacions negatives, sinó que a mitjà i llarg termini en sortirà beneficiada la xarxa de rodalies en el seu conjunt. I aquesta ha estat una qüestió que hem treballat i que hem prioritzat des del Govern. Aquesta nova línia de l'aeroport pot suposar una reconfiguració de l'R2, l'R2 Nord i l'R2 Sud. Les expe-

dicions de l'R2 Nord que tenien com a destí l'aeroport s'allarguen fins a Castelldefels –és a dir, no hi haurà l'aeroport en aquestes expedicions–, mentre que es continuen mantenint les freqüències de la línia. O, dit d'una altra manera, tal com a la resta de línies de rodalies, es podrà fer transbord amb l'R-Aeroport. Algunes de les expedicions de l'R2 Sud que tenien terminal a l'estació de França aniran cap a Granollers, fet que ens permetrà augmentar el nombre d'expedicions cap al Vallès.

I, sobre la pèrdua del Vallès, amb aquesta connexió es continuen tenint les mateixes freqüències de la línia R2, igual que la resta de línies de rodalies i, per tant, com li deia, es podrà fer transbord amb l'R-Aeroport. A mitjà termini, els quatre solcs/hora que posarà en servei l'R-Aeroport de Ferrocarrils fins a la Sagrera i Sant Andreu Comtal podrien permetre estendre aquest servei, per exemple, cap al Vallès, amb l'R4, tal com es preveu, de fet, en el pla de serveis ferroviaris, cosa que farà aprofitar de manera optimitzada la capacitat dels túnels en aquesta línia. Per tant...

Després li puc ampliar alguna d'aquestes informacions, però, com veu, nosaltres hi veiem virtuts. No veiem que hagi de tenir un impacte negatiu, ans al contrari, a mitjà i llarg termini pensem que pot tenir millores significatives de connectivitat i d'optimització de tota la xarxa. I en l'àmbit tarifari, doncs, també. Ja li he donat resposta a les tres preguntes concretes que em feia al finalitzar la seva intervenció.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, consellera. Per fer la rèplica, té la paraula el diputat senyor Lluís Mijoler Martínez.

Lluís Mijoler Martínez

Gràcies de nou, president. Bé, consellera, un apunt sobre els autobusos, que també m'ha contestat. La qüestió és que tampoc s'ha plantejat cap alternativa. És a dir, no hi ha hagut alternativa, com ara... Per exemple, vostè també destacava l'acord dels 21,5 milions per millorar la xarxa; no s'ha plantejat fer una inversió en aquest sentit, en quines són les alternatives.

No s'ha plantejat l'alternativa d'un estudi d'un operador públic. No s'ha plantejat quines mesures es podrien donar amb les concessions. No s'han plantejat alternatives, que la pròrroga en comptes de sis anys fos una pròrroga tècnica per dos anys i preparar el nou plec. S'ha optat directament per aquesta ampliació, que és la que convé més directament als operadors. No s'ha pensat en la gent, s'ha pensat en els operadors. Per tant, jo crec que aquí es planteja una millora de la flota, però no pas una millora del servei, tampoc, en qualsevol cas. Crec que l'excusa de la descarbonització, deixi-m'ho dir així, sembla *greenwashing*, perquè no és aquesta. O sigui, la realitat és que era una flota realment molt vella a hores d'ara, no pas el 2029.

Sobre la qüestió concreta de la interpel·lació, la pregunta de fons per mi, després de la seva resposta, continua sent la mateixa: aquesta R-Aeroport reforça rodalies o la debilita? Ho pot vestir de modernització, de nova oferta, de millora de connexió amb l'aeroport, però el problema és molt concret: passem més pressió sobre un sistema que ja va al límit, especialment sobre el túnel de passeig de Gràcia, que és una peça crítica per a rodalies i regionals. El que ens ha dit de l'R2 Sud i l'R2 Nord..., és que es podria fer igual, és que això no es diferencia amb el que nosaltres li estem demanant.

No parlem d'un debat abstracte. Parlem –que quedi molt clar on està el centre del debat– de gent que cada dia pateix retards, incidències, cancel·lacions, i és amb aquesta gent amb qui hem de millorar..., quines són les millores en la xarxa de rodalies.

El Govern ha decidit prioritzar una operació aeroportuària per sobre de les necessitats del conjunt de rodalies i regionals, i això és el que li estic plantejant. Malgrat els advertiments de la PTP, malgrat la saturació dels túnels de Barcelona, malgrat les incidències quotidianes que ja hem dit, continuaran endavant amb una línia que pot

consumir capacitat ferroviària imprescindible. I és una decisió..., l'hi he dit abans, això és una decisió política, no és una qüestió tècnica inevitable, és simplement triar: triar entre reforçar la xarxa comuna o crear una línia singular, triar entre rodalies per a la majoria o una llançadora d'aparador. Vostès diuen que volen millorar rodalies, però amb aquesta decisió fan exactament el contrari: afegir tensió a una xarxa que ja avui està tensionada.

I encara hi ha una qüestió que no ha resolt: quina garantia real ofereix avui que aquesta línia no empitjorarà la capacitat, la fiabilitat i la possibilitat de reordenar els serveis de rodalies i regionals? No n'hi ha prou amb dir que això no passarà. Ja ens ho coneixem. Cal demostrar-ho: cal publicar els estudis, cal comparar les alternatives, cal explicar per què descarten una solució integrada dins de rodalies. I aquesta decisió per nosaltres és molt important, perquè, quan hi ha un conflicte entre la xarxa quotidiana i l'operació aeroportuària, vostès tornen a posar l'aeroport al centre. I si, a més, aquesta línia acaba tenint una tarifa especial o un suplement, el missatge serà encara més greu: rodalies per a la gent, amb retards i incidències, i una connexió aeroportuària prèmium, diferenciada, més cara i amb aquesta lògica.

Si el Govern ja té els trens adquirits, la pregunta no és com justifiquem aquesta línia segregada, és com posem els trens al servei de la xarxa comuna, al servei de rodalies i regionals, al servei del conjunt, no al servei d'una operació que el que pot és, al contrari, debilitar aquest conjunt.

La xarxa ferroviària, consellera, ho sap perfectament, no funciona amb actes de fe; funciona amb capacitat, amb solcs, amb túnels, amb freqüències, amb material mòbil i, sobretot, amb planificació rigorosa. Per tant, si vostè ens afirma que l'R-Aeroport no reduirà capacitat ni empitjorarà la fiabilitat, publiqui els estudis que ho demostren. I, sobretot, publiqui la comparativa amb l'alternativa integrada. Què passa si l'aeroport s'integra dins l'R4? Què passa amb l'R11? Què passa amb el Vallès? Què passa amb els regionals? Què passa amb l'equilibri entre passeig de Gràcia i plaça Catalunya? I aquest és el debat tècnic i seriós; no si l'aeroport ha de tenir connexió ferroviària –si hi estem d'acord–, sinó quina connexió ferroviària serveix millor al conjunt del país, i no únicament i exclusivament a l'aeroport.

Les garanties que li demanem són molt concretes: no segregació, no suplement, «no» a aquesta pèrdua de connectivitat amb el Vallès i «no» al consum de capacitat que necessiten rodalies i regionals. I si el Govern està tan segur que el model que plantegen és el millor, doncs, no hauria de tenir cap por a comparar-lo públicament amb estudis amb l'alternativa de la PTP.

Ens ha parlat molt de l'aeroport i ens ha parlat jo crec que poc de rodalies. I aquest és precisament el problema. El Govern torna a mirar la xarxa ferroviària des de l'aeroport i no a l'inrevés, no des de la gent que cada dia agafa el tren per anar a treballar, estudiar, cuidar o tornar a casa. L'aeroport és una infraestructura molt important per a aquest Govern, ens ho ha dit molts cops, però també ho són els trens. I l'hi hem dit molts cops i no em cansaré de repetir-ho: ens hi juguem molt, perquè ens hi juguem la confiança de la gent en les institucions. Necessitem una xarxa de rodalies que funcioni. El país necessita una xarxa de rodalies que funcioni.

Gràcies.

El president

Per fer la rèplica, té la paraula la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica i portaveu del Govern.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Molt bé. Moltes gràcies, diputat. A veure, ràpidament. Començo pels busos perquè vostè ha començat pels busos, eh?, que ja sé que la interpel·lació, el títol, no es corresponia... Miri, les decisions que s'han pres s'han pres únicament i exclusivament pensant en millorar el servei, precisament –pensant en millorar el servei. Ara,

fórmules màgiques no existeixen. Modificar concessions existents té un límit –té un límit. I evidentment que ho hem estat aplicant, i ho continuarem aplicant, amb aquest acord de 21,5 milions d'euros. Ara, té un límit. Vostè tampoc pot donar el missatge que aquí aquestes concessions es poden modificar com un vulgui els propers dos anys, perquè això no és veritat –no és veritat.

I si vostè em vol dir que moure 1.425 busos nous, descarbonitzats, per tot Catalunya d'aquí a l'1 de gener del 2029 és *greenwashing*... Home, si us plau. Home, si us plau. És una reducció d'emissions del transport interurbà d'un quaranta-dos per cent. Per tant, si us plau, no em digui que això és *greenwashing*. Això és una actuació directa a la reducció d'emissions a través d'una inversió que faran les concessionàries, 760 milions d'euros. Per tant, això no és *greenwashing*; això és una actuació directa de descarbonització.

Però, sobretot, el que busquem és millorar el servei amb solucions realistes, solucions que es puguin fer, i no donar a entendre que aquí es poden modificar, doncs, les concessions d'aquí al 2028. Això no es pot fer. Es poden fer actuacions de millora de freqüències, de capacitat i de millora de la flota, que és el que es fa amb aquest decret llei.

Segona, el tema... Jo crec que vostès el problema el tenen en que la connectivitat és amb l'aeroport de Barcelona, de veritat l'hi dic. Vostè m'està dient a mi que contraposo... No, no, jo no contraposo. O sigui, jo crec que l'R-Aeroport és una bona aposta de connectivitat amb l'aeroport de Barcelona. I el que no podrà dir segur és que aquest Govern no està fent tots els esforços econòmics i a nivell de recursos humans en l'àmbit de rodalies en el seu conjunt. És vostè que contraposa una cosa amb l'altra, jo no. Jo és que crec que s'ha de millorar tot el sistema de rodalies, i l'R-Aeroport de connectivitat amb l'aeroport també, d'acord?

Llavors, si afecta o no afecta. Ja l'hi he dit i ho torno a repetir: a mitjà i llarg termini, des del nostre punt de vista i amb els estudis que tenim, això ha de millorar el sistema de rodalies en el seu conjunt. Vostè em diu que contrastem. Amb la plataforma en favor del transport públic hi tenim reunions, i ens han plantejat, efectivament, aquesta qüestió, però tenim estudis que avalen això que he dit. Per tant, el contrast hi pot ser quan vostè vulgui. Per cert, el tema de l'operador públic i millores que vostès vulguin fer en el transport públic: disposats, com sempre, a parlar-ne, perquè és una voluntat de que això sigui així.

Túnel del passeig de Gràcia, que també me l'esmentava. En aquests moments estem redactant un pla de serveis per optimitzar, com li deia, la capacitat de la xarxa de rodalies en el seu conjunt, més enllà de les actuacions d'urgència –180 milions d'euros–; més enllà del pla de rodalies, que ens ve d'un treball del Govern anterior, que sempre ho vull agrair, però que hem pogut augmentar amb recursos també per millorar la infraestructura; més enllà de la governança, que estem fent passes prou rellevants endavant, i més enllà de l'adquisició i l'arribada del nou material.

I molt especialment, l'hi deia, en aquest estudi de millora de..., o optimització de la capacitat s'està vetllant pels túnels de Barcelona. I, per tant, hem de tenir en compte l'ús més eficient de tots els mitjans que tinguem a disposició, especialment, com li deia, dels nous trens, que esperem que més aviat que tard puguem començar a rebre per millorar el sistema de rodalies. Les obres que en aquests moments estem fent a Montcada per la creació d'una nova terminal per als serveis regionals, que ara estan acabant a l'Estació de França, o per als serveis de l'R2 Sud per alliberar precisament capacitat al túnel de passeig de Gràcia.

Per tant, escolti, nosaltres defensem aquesta connectivitat i defensem el sistema de rodalies en el seu conjunt, no estic contraposant. I estem fent esforços en tot el sistema de rodalies, i crec que d'això no n'hi ha cap mena de dubte. Estem on voldríem estar? No. Estem en el servei que voldríem, de fiabilitat cap a l'usuari? No, evidentment que no. Però crec que no és discutible que estem en un camí de millora de governança, de vies i de trens que ens ha de permetre algun dia arribar a un siste-

ma de rodalies eficaç, que, entre altres coses, també farà abaixar la pressió en l'àmbit dels interurbans a futur.

Moltíssimes gràcies.

El president

El desè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre el transport ferroviari a les Terres de l'Ebre.

Interpel·lació al Govern sobre el transport ferroviari a les Terres de l'Ebre

300-00291/15

És presentat pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, i per fer-ne l'exposició té la paraula el diputat senyor Albert Salvadó Fernàndez.

Albert Salvadó Fernàndez

Gràcies, president. Diputats, diputades... Consellera Paneque, avui li faig una interpel·lació sobre les Terres de l'Ebre, evidentment no perquè siguem una excepció, però sí que l'hi faig com un cas clar de desigualtat territorial en matèria de mobilitat ferroviària dins del país. El que passa a l'Ebre no és només un problema més, és el reflex de fins a quin punt el sistema ferroviari català no està garantint la cohesió territorial. I centraré la interpel·lació en la connexió ferroviària de l'Ebre amb Tarragona i sobretot amb Barcelona, perquè és un problema d'una magnitud tal que justifica per si sol, i al meu entendre, que mos focalitzem en ell.

És evident que a Catalunya estem experimentant un increment de població, i els darrers anys també a les Terres de l'Ebre. A més, la dificultat en l'accés a l'habitatge fa que, entre altres conseqüències, molta gent no puga viure al mateix municipi on treballa, i això té una conseqüència directa: la mobilitat no para de créixer. I a les Terres de l'Ebre creixen los desplaçaments interns, però també, i de forma molt notable, creixen los desplaçaments cap a les àrees metropolitanes de Barcelona i Tarragona, majoritàriament.

I este increment de mobilitat, com s'està resolent? Bàsicament per carretera. L'única via teòricament ràpida i d'alta capacitat –que avui sabem que ni és ràpida ni d'alta capacitat– que unix l'Ebre amb l'àrea metropolitana de Barcelona és l'AP-7, via absolutament col·lapsada al tram ebrenc per la manca d'alternatives per transportar mercaderies, per la pacificació de la nacional 340 que es va fer fa uns anys, per l'eliminació dels peatges aplicada posteriorment i per la manca d'un tercer carril.

Conseqüència d'estes mesures? Trasllat del trànsit de vehicles pesats pràcticament en exclusiva cap a l'autopista AP-7. De fet, el trànsit de camions va augmentar prop del cinquanta per cent els primers tres anys de gratuïtat, segons dades publicades per la Universitat Rovira i Virgili, i si a això hi afegim la manca de manteniment de la via i l'existència de només dos carrils per sentit, el col·lapse acaba sent estructural. Així, l'AP-7 va saturada de camions, camions que tenen restriccions d'avançament i limitacions de velocitat que encara reduïxen més la capacitat de la via.

I, davant d'esta situació, la pregunta és evident: on està l'alternativa ferroviària? Perquè avui el tren –siguem clars– no és una opció real per a la gent de les Terres de l'Ebre. Podríem pensar que la gent de les Terres de l'Ebre patim alguna mutació cromosòmica que fa que no agafem el tren, però me temo que no és això. És més probable que no l'agafem perquè el servei que es presta avui no és una alternativa competitiva ni una opció real de mobilitat. Per posar-ne un exemple: Tortosa, àrea d'influència, una mica més de cent mil persones directament; Camp de Tarragona, segurament una àrea d'influència de més de 400.000 persones. A l'Ebre passa un Avant al dia en sentit nord; Camp de Tarragona, si comptem l'AVE, l'Avant, l'Euromed, l'Intercity i l'Alvia, en passen trenta-tres al dia: un, comparativament, respecte a trenta-tres.

Així que, com estem afrontant este increment de mobilitat que comentava? Amb autobús. L'empresa Hife avui, com sap, està oferint la connectivitat que no oferix el tren. Només comptant los autobusos que surten de Tortosa..., són vint diaris cap a Barcelona i vint-i-un en sentit contrari. O des de Móra d'Ebre, per exemple: cinc autobusos diaris per cada sentit. I qui no va amb bus, què fa? Doncs agafar el vehicle particular per desplaçar-se de les Terres de l'Ebre cap a Barcelona. Per tant, esta major mobilitat dels darrers anys s'està resolent obligatòriament per carretera, incrementant encara més el col·lapse de l'AP-7 i allargant la durada del desplaçament a Barcelona i, evidentment, els riscos associats al trajecte.

I els trens? És cert que hi ha problemes ferroviaris arreu del país, què li he d'explicar, però a les Terres de l'Ebre estos problemes no són conjunturals, són estructurals i acumulats. La desinversió aquí encara és més escandalosa. Disposem de dos línies, l'R15 i l'R16, l'R15 al nord del territori. El tram des de Reus fins a Riba-roja d'Ebre abans de la situació actual ja patia trams de velocitat limitada i incidències per la manca de manteniment tant de les vies com de les estacions. De fet, segons resposta recent del Departament de Territori, l'R15 és la línia amb més incidències del país entre el 2021 i l'agost del 2024. La segona és l'R16. Per tant, aquí l'Ebre seguim tenint el pòdium d'incidències. I avui el tram ebrenc de l'R15 està encara sense servei ferroviari, des del 21 de gener, des de l'accident de Gelida. Aprofito: des dels ajuntaments de la Ribera d'Ebre reclamen més transparència, informació, dades creïbles de reobertura de la línia, així com detalls de les inversions que s'estan fent. Molts dels ajuntaments se queixen d'esta manca d'informació sobre les actuacions que fa Adif. El principal problema és la incertesa: no hi ha un termini clar de quan se reobrirà la línia R15 al trànsit de passatgers; se va obrir de mercaderies, però ja portem tres mesos sense trànsit per als passatgers.

D'altra banda, el pla alternatiu de transport mitjançant autobusos tampoc funciona. Ningú els fa servir perquè, evidentment, no estan coordinats amb la resta de serveis. Per tant, podem concloure que l'R15, al seu pas per l'Ebre, no és cap alternativa de mobilitat real per a la gent del Priorat, la Ribera d'Ebre, la Terra Alta; és, directament, deixar el territori fora del sistema ferroviari, excloure'l. I a l'R16, a més de la manca de fiabilitat, s'hi afegix un fet especialment greu: avui los trajectes entre Tortosa i Barcelona tenen una durada més llarga que fa vint-i-cinc anys. I això, consellera, no és un problema tècnic, és una regressió en infraestructures. A més, les afectacions constants, com les que obliguen a fer transbordaments a Sant Vicenç de Calders, acaben de fer el servei encara menys competitiu.

Què necessitem? Necessitem poder disposar d'un servei ferroviari que connecte Tortosa amb Barcelona en menys de dos hores. Avui es disposa només d'un Avant, com deia abans, a primera hora del matí i un altre de tornada, però que surt de Barcelona abans de les sis de la tarda. Per tant, la realitat és esta: no hi ha trens, i els pocs que hi ha patixen les mateixes misèries, o més, que a la resta del país. Més mobilitat, més busos, més cotxes i menys trens.

Per tant, no estem parlant només de retards o incidències. I aquí és on cal fer el pas de la diagnosi a la decisió política. Perquè la mobilitat no és només una qüestió d'infraestructures, és un dret, i el dret a la mobilitat s'ha de garantir arreu del país, amb independència d'on visques. Per això les Terres de l'Ebre no reclamem privilegis, reclamem garanties; garanties de disposar d'un servei ferroviari que siga realment una alternativa, que permeti accedir a oportunitats formatives i professionals, que no penalitze el territori i que contribuïsca a la cohesió del país. Estem parlant de si el Govern considera les Terres de l'Ebre part central del país o una perifèria resignada a tindre pitjors serveis.

L'escenari que actualment s'està treballant a Catalunya interpretem que fa una aposta clara per la millora del sistema ferroviari del país. La pregunta és si les Terres de l'Ebre en formarem part o mos en quedarem al marge. I això passa, com a mínim, per mesures concretes. Mesures com: a l'R15, primer s'ha de recuperar, evi-

dentment, el servei de tren al tram de Riba-roja a Reus, i, una vegada es recupere el servei, s'ha de millorar respecte al que hi havia abans del tall, amb garanties de fiabilitat, i fer-ho amb un calendari clar i públic. I és important compartir amb los alcaldes quines són les actuacions que s'estan fent i quines se faran.

Altres mesures. Oferir la possibilitat de reduir el temps de trajecte de l'R16 entre Tortosa i Barcelona a menys de dues hores. Mos cal disposar d'esta possibilitat, amb una freqüència mínima però suficient per estimular la demanda. En este sentit, incrementar les freqüències de serveis de velocitat alta; la gent de l'Ebre no podem quedar limitats a una única anada i tornada diària de l'Avant. Garantir unes freqüències globals útils i adaptades a les necessitats reals de mobilitat. Incorporar serveis més ràpids, com semidirectes que permetin reduir temps de trajecte de manera efectiva. Així, disposar d'un semidirecte a l'R15 i recuperar els dos semidirectes que ja hi havien a l'R16 són, entenem, mesures possibles i realistes. Aplicar una política de tarifes que no penalitze viure més lluny, al contrari, que ho compense. Així ho deia l'altre dia la Plataforma Trens Dignes, i hi estem absolutament d'acord. I treballar per fer possible que serveis d'altes prestacions puguen tenir presència al territori per garantir la mobilitat interna i com a eina de vertebració territorial.

I tot això exigix una acció clara al Govern. I li preguntem, consellera: quina és l'estratègia davant d'Adif i Renfe per garantir estes millores? Quines actuacions concretes està impulsant el Govern perquè a les Terres de l'Ebre puguem disposar d'un servei ferroviari digne? Quin calendari real podem esperar? Perquè, en definitiva, no estem parlant només de mobilitat: estem parlant d'igualtat d'oportunitats i d'equitat territorial. I avui a les Terres de l'Ebre esta igualtat no està garantida. Hem de projectar un model de futur on la mobilitat entre l'Ebre i Barcelona amb tren siga una opció competitiva, que es pugui triar com una opció de mobilitat fiable, còmoda, ràpida i sostenible.

Perquè no hi ha millor vertebració territorial que escurçar distàncies entre els diferents territoris. Estem en un moment on s'intuïx una millora del servei ferroviari del país; la qüestió és si esta millora serà per a tothom.

Gràcies, consellera.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. És el temps ara de resposta de la consellera, i té la paraula l'honorable consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica i portaveu del Govern, la senyora Sílvia Paneque i Sureda.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Gràcies, presidenta. Diputats... Diputat, començo per les dues qüestions que vostè també emmarcava i que crec que hi coincidim. És una bona notícia que tinguem més ciutadans i ciutadanes, catalans i catalanes, que estan utilitzant el transport públic. Això és una bona notícia. Per tant, hi ha un increment sostingut a l'entorn d'un vint per cent d'usuaris des dels anys 22, 23 fins ara. Per tant, això és una bona notícia.

És veritat també, com vostè deia, que els hàbits de mobilitat –del lloc des d'on es viu fins al lloc on es treballa– s'estan modificant. És veritat que el fet de no tenir un sistema de rodalies adequat a les necessitats i que no té la fiabilitat que hauria de tenir, doncs..., això també ha impactat en la mobilitat en el conjunt dels altres sistemes de mobilitat pública. Per tant, això és així, efectivament.

Vostè deia que les Terres de l'Ebre acumulen una sèrie de dèficits estructurals en l'àmbit d'infraestructures i, fins i tot, d'inversions del Govern, i em preguntava quin era el compromís del Govern. Si vostè diu que és estructural, m'imagino que també vol dir que això no és atribuïble només al Govern actual. En qualsevol cas –ens podríem preguntar com hem arribat fins aquí, però millor que mirem cap endavant–, el Govern sí que té les Terres de l'Ebre, les seves comarques, evidentment, com a co-

marques on és cert que en algun àmbit s'han generat una sèrie de dèficits que convé revertir i que volem revertir. I, a més, sé que vostè ha treballat també per tal de que això sigui així.

Però hem fet alguna cosa. Sé que li semblarà probablement insuficient, però en l'àmbit de salut, doncs, amb tota la planificació urbanística i el nou pont per al nou hospital Terres de l'Ebre, s'ha modificat l'horari de l'Avant perquè pogués haver-hi l'arribada de les persones que venen de Terres de l'Ebre a Barcelona a una hora adequada per incorporar-se a l'àmbit de treball. Sé que es demana un altre Avant. En aquests moments no podem incorporar un nou Avant, però sí que hem fet aquesta modificació d'horaris. Vostè em dirà: «És una cosa molt petita.» Bé, és una cosa que ha facilitat la vida a algunes persones, que els hi permet arribar abans de les vuit a Barcelona i, per tant, poder-se incorporar al seu lloc de treball amb garanties.

Hem ampliat també i hem aplicat la integració tarifària al Camp de Tarragona, de manera que algunes, doncs..., em surt «discrepàncies», no, algunes..., alguns elements negatius en l'àmbit tarifari de les persones que viuen a Terres de l'Ebre..., discriminacions –perdoni– tarifàries s'han resolt amb aquesta integració tarifària. Per tant, algunes qüestions en l'àmbit de mobilitat i d'infraestructures.

Les millores amb el 2+1... Vostè em parlava de xarxa viària. Del programa 2+1, un dels àmbits prioritzats a l'hora d'aprovar els projectes i començar les inversions, execucions, ha estat Terres de l'Ebre. Precisament vaig anunciar el programa 2+1 a Terres de l'Ebre perquè iniciàvem ja l'execució d'aquest programa. Per tant, hi ha dèficits estructurals, però també crec que és bo reconèixer que s'està intentant revertir aquesta qüestió.

Anem, però, a l'àmbit... Així com també, en l'àmbit viari –i ja acabaré i aniré a l'R15 i l'R16–, el tercer carril. És veritat que és necessari, que s'hi està treballant, potser no tan ràpid com es voldria, però s'hi està treballant. Millora d'enllaços. I, respecte al manteniment, crec que algun dia haurem de tenir tots plegats un debat sobre com finançar el manteniment de les vies d'alta capacitat on s'han eliminat els peatges. Jo crec que aquí hauríem de tenir també un debat seriós tots plegats, aquí i al Congrés dels Diputats, per veure quina és la fórmula per assegurar aquest manteniment de vies.

Però anem, com li deia, a les afectacions actuals de l'R15 després de la tempesta Harry, que han comportat efectivament des de Reus a Riba-roja el tall de d'aquesta via. Ho hem pogut compensar amb un pla alternatiu de transport, però és evident que els plans alternatius no poden substituir el bon funcionament del tren.

L'àmbit de Riba-roja a Reus, la veritat és que ha acumulat un increment molt notable, com vostè deia, de limitacions temporals de velocitat com a conseqüència de la tempesta. I aquestes limitacions, tant el gruix com l'acumulació en un tram curt de quilometratge..., fa que recuperar algunes limitacions temporals de velocitat no ens permetessin reprendre el servei amb un horari comercial. I això és el que va recomanar continuar amb un servei alternatiu fins que es pogués actuar amb prous limitacions temporals de velocitats, que estan previstes que pugui reprendre fins a Móra a principis de maig i en la seva totalitat fins a Riba-roja més endavant, sense poder-li determinar encara una data concreta; en principi, finals de maig. Per tant, s'està treballant en la reversió d'aquesta acumulació. Això no fa més que posar en relleu les males condicions, efectivament, que hi havia de manteniment d'aquesta línia.

I, respecte a les reparacions futures, més enllà de les limitacions temporals de velocitat en el tram Riba-roja a Reus, tenim pendents –i, per tant, superarà també...– reparacions en els túnels de l'R15, Riba-roja a Reus. Són actuacions que són nombroses. Són necessàries també per mantenir la seguretat o per tenir seguretat en aquest tram. I, com li deia, aquí hi ha hagut, a part de la manca de manteniment, també una manca d'actualització de la infraestructura durant moltes dècades.

En la fase de planificació ja s'havien detectat algunes intervencions prioritàries, més enllà de les d'emergència. Algunes actuacions com, per exemple, la rehabilitació dels túnels d'Ascó i Capçanes; actuacions també en els viaductes del tram de Pradell-Reus, la intervenció al túnel de Guiamets i les actuacions a les trinxeres del tram Flix-Ascó, que evidencien, com li deia, que, més enllà de les actuacions d'urgència, haurem també d'actuar en l'àmbit de la xarxa amb obres planificades però que són necessàries d'abordar el més ràpid possible.

S'està treballant de manera coordinada amb Adif i amb l'oficina tècnica, que és l'oficina de que ens vàrem dotar per planificar i executar les obres amb la màxima coordinació possible amb el Govern de la Generalitat. I el que volem és reduir al màxim les afectacions sobre aquest tram i sobre aquest servei.

El calendari d'execució. La durada d'aquestes intervencions que li dic, planificades, i el pla alternatiu, que també haurem d'anar implementant per abordar aquestes actuacions..., a la vegada que es vagi tancant el calendari, anirem informant.

I ja li prenc nota també de millorar la interlocució amb els alcaldes i alcaldesses. Té raó que la meva..., que la interlocució de la conselleria, habitual, és amb les plataformes, és amb els grups parlamentaris, amb la PTP. I, per tant, potser sí que convé establir mecanismes de diàleg també estructurats amb els alcaldes. Per tant, en prenc nota.

Millores que es poden produir en el servei. Vostè em parlava dels semidirectes R15 i R16, més freqüències als Avants Exprés i el tren Tortosa-Tarragona. En aquests moments estem treballant en tot l'àmbit, però també a Terres de l'Ebre, una planificació clara de la millora dels serveis. I és veritat que en el corredor del sud..., aquí la necessitat és no sé si dir la més necessària de Catalunya, però en tot cas és un corredor que, efectivament, ha anat acumulant dèficits importants.

Aquesta planificació s'estructura en diferents fases amb l'objectiu d'ordenar l'oferta, com vostè deia, de millorar la regularitat i de donar resposta a necessitats presents i futures del territori. En una primera fase que en aquests moments ja està executada s'ha abordat la reorganització dels serveis amb un criteri de poder estandarditzar, uniformitzar les marxes de tots els serveis. I això ens ha permès establir uns horaris regulars que es repeteixen cada hora, i això ens ha ajudat també a millorar la claredat i la fiabilitat del sistema entre Barcelona, Tarragona i Reus.

La segona fase es podrà fer quan s'alliberin els recursos que en aquests moments Renfe està utilitzant per operar a l'RL3 i l'RL4 de rodalies de Lleida que Ferrocarrils té previst començar a operar a partir del 2017. Amb aquests recursos, que s'alliberaran quan Ferrocarrils comenci a operar, ens hem de poder permetre i millorar, en aquesta segona fase, el corredor del sud. I, en aquest marc, l'R15 circularà..., un servei més en dies laborables –incrementarem l'amplitud, per tant, dels serveis–, i els dies festius es planteja fer que circuli algun servei més. Igualment, a l'R16 també es coordinarà l'enllaç de l'Aldea amb els serveis de València.

En fases posteriors –per tant, li he dit en el curt, li he dit en el mitjà–, a més llarg termini, que esperem presentar el mes de juny... En aquest marc, l'R15 es preveu que disposi, com li deia, d'un tren cada hora per sentit durant les hores punta també entre Reus i Riba-roja, i un tren cada mitja hora per sentit durant tot el dia entre Reus i Barcelona. I a l'R16, disposar d'un tren cada hora per sentit i més serveis en l'Avant Tortosa-Barcelona.

Però, com li dic, primer, els que hem actuat, d'urgència. Després, quan s'alliberin RL3 i RL4, podrem fer aquestes primeres millores. I al juny podrem presentar, esperem, millores definitives per al corredor del sud i específicament per a les Terres de l'Ebre.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, consellera. Per fer la rèplica, té la paraula el diputat Albert Salvadó i Fernàndez.

Albert Salvadó Fernàndez

Gràcies, vicepresidenta. Gràcies, consellera. M'ha dit molt ràpidament que no podia..., un nou Avant des de Tortosa. Jo he tingut la sensació de sentir-me segon plat, li he de confessar. De fet, les Terres de l'Ebre som sud amb vocació de deixar de ser sud, i aquí no ho podem fer sols.

Jo, tant ara a la rèplica com a la moció subsegüent que tindré l'oportunitat de presentar, intentaré portar a consideració dels diputats i diputades propostes concretes, aspectes de millora que entenem que són imprescindibles avui en la connexió ferroviària de les Terres de l'Ebre. No vull entrar en aspectes de governança, que són importants, com per exemple l'autoritat territorial de mobilitat, però deixi'm només dir-li que la integració de les Terres de l'Ebre amb l'ATM del Camp de Tarragona des de l'Ebre es veu com una mesura decebedora. De fet, interpretem que obeïx a un model caduc, de províncies, recuperant connotacions que ja feia anys que no hi estàvem acostumats i fent que les decisions que afecten l'Ebre s'acabin prenent des de fora de l'Ebre. Encara que només siguin avui decisions que beneficien col·lectius molt determinats i només per a busos interurbans, des d'Esquerra sempre hem defensat, i més a l'Ebre, que la governança és un requisit indispensable per millorar els serveis públics.

Però bé, seguim amb lo tema del servei. Bones notícies quant a la temporització de..., els desperfectes de l'R15. Jo, quan..., no criticava a vostè la falta d'interlocució amb els alcaldes, sinó Adif. I, de fet, enfoco aquesta interlocució amb un cert esperit de complicitat amb lo Govern, no de confrontació. Sí que és veritat que tenim eines com Adif i Renfe que han sigut demolidores per al model ferroviari del país i, evidentment, què dir de l'Ebre?, però no era..., no és este, ni ho seguirà sent, l'enfocament, evidentment; al contrari, volem ser part de la solució.

I, bé, aniré molt de cara a barraca. És a dir, R15, una vegada se resolgui, no pot funcionar com funcionava, perquè funcionava..., no funcionava, vaja. Què demanem a l'R15? M'agrada el que planteja d'estes freqüències horàries de connexió amb Camp de Tarragona. Demanem un –un– semidirecte al dia que pugui connectar Ribaroja amb Barcelona i que a partir de Tarragona ja vagi directe a Barcelona. Així t'estalvies vint minuts, mitja hora, que és un temps preuat per optimitzar la connexió amb Barcelona. Tinguem en compte que, al final, són unes de les comarques més allunyades, que utilitzen serveis que no són rodalies, que és regional - mitjana distància. Per tant, no parar entre Tarragona i Barcelona jo crec que és un avantatge important també per a l'R15.

L'altre dia el comissionat per al traspàs integral de rodalies, el Pere Macias, en una conferència a la Cambra de Comerç de Reus obria la porta a estudiar diverses possibilitats, entre elles traspàs del tram Reus a Riba-roja a Ferrocarrils de la Generalitat en el mateix sentit que es va fer al seu moment en la línia de la Pobla de Segur o les rodalies de Lleida, perquè, malgrat que caldria fer un transbord per arribar a Barcelona, podria ser raonable una fórmula en trens llançadora Tarragona - Ribaroja i després coordinar-ho amb la línia que va de Barcelona a València. Però bé, és una opció que també està bé que es pugui estudiar.

Si algun aprenentatge podem treure de la línia de la Pobla és que no té sentit parlar de demanda sense contraposar-ho al model de servei. O, dit d'una altra manera, lo model de servei impacta clarament sobre la demanda. Com se va demostrar en esta línia, que el 2015, a punt de tancar, tenia 74.000 passatgers l'any, se traspassa a Ferrocarrils, deu anys després los usuaris són gairebé mig milió. Per tant, multiplicat pràcticament per set en deu anys. Per tant, model, més inversió, més freqüències,

impliquen més passatgers. No es pot tenir en compte la demanda del servei quan el servei no existix.

I alguna cosa similar passa a l'R16. Abans del tall de Roda de Berà, teníem dos semidirectes a Barcelona; després de les obres, estos semidirectes ja han desaparegut. Per altra part, des de Tortosa, ho deia, tenim només un Avant d'anada... –perdó–, un de pujada i un de baixada. El de baixada surt de Barcelona, ha modificat l'horari. Molt bé el de pujada, però el de baixada surt de Barcelona abans de les sis de la tarda, que el fa inviable si fas una jornada sencera.

Acabo. En resum, sé que se me fa inclús ridícul portar a consideració coses tan simples, però així estem. És a dir, Euromeds que ens passen de llarg a l'Aldea. Ostres, doncs jo crec que seria sensat, entre Castelló i Tarragona, fer una aturada, un parell d'aturades al dia, de pujada i de baixada, d'Euromeds a l'Aldea. Me semblen coses tan òbvies que, per sensates, hi insistixo, se me fa fins ridícul presentar-ho en una moció d'aquí a quinze dies. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)*

Però, bé, en un moment de canvis –i acabo, president– de la xarxa ferroviària del país, avui hem de decidir si volem facilitar la mobilitat entre Terres de l'Ebre i Barcelona amb tren o, al contrari, volem seguir impedint durant les properes dècades que la gent de les Terres de l'Ebre puguen ser usuaris del tren. Per tant, la moció anirà per aquí, consellera, garantir la mobilitat i l'equitat territorial.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. Per fer la rèplica, té la paraula la consellera Sílvia Paneque i Sureda.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Gràcies, diputat. Li reitero el compromís d'aquest Govern en revertir, efectivament, alguns dèficits estructurals de Terres de l'Ebre. No s'ho prengui com de segon plat. Demandes, fixi-s'hi, n'hi ha arreu del territori català. La limitació que tenim en l'àmbit ferroviari, concretament, és de manca de material rodant. Ja l'hi deia, quan alliberem LR3, LR4 podrem millorar, podrem fer algunes millores que vostè apuntava, positives, i jo també crec que seran positives per a Terres de l'Ebre.

Per tant, tenim una sèrie de limitacions: d'infraestructures, de material rodant, també de governança. Aquesta reflexió que feia Pere Macias, precisament..., a través d'una governança més de proximitat podrem, molt probablement, millorar qüestions i aplicar-les de millor manera. Per tant, prengui's el compromís d'aquest Govern respecte a revertir alguns d'aquests dèficits.

I jo no li deia que no hi hagués un segon Avant, el que deia és que ara no pot ser, i li marcava a curt termini, a mitjà i a llarg. I en aquest sentit sí que hi haurà, a part de les millores en hora i sentit que ja li he assenyalat de l'R16, més serveis d'Avant també entre Tortosa i Barcelona. Però, ja li dic, les limitacions són les infraestructures i el material rodant.

També es contempla –que crec que ara vostè en feia esment– la implantació d'una nova línia de rodalia de Tarragona, entre Tarragona i Castelló de la Plana, amb una freqüència d'un tren per sentit cada dues hores en hora punta. I el pla de serveis que estem treballant recull també demandes que ens han arribat tant des del territori com de les plataformes d'usuaris, i s'hi inclou no només aquest increment de servei d'Avants de Tortosa fins a Barcelona, sinó també la recuperació de trens semidirectes –vostè en feia esment– a l'R16 i la introducció de semidirectes a l'R15.

A l'R16, concretament, també, saben que estem treballant en el canvi d'ample vinculat a les obres del Corredor Mediterrani. A aquesta transformació hi afegirem també la renovació del material mòbil amb l'arribada dels nous trens per donar servei a l'R16. A això tampoc a vegades no hi donem importància: més enllà de veure

trens més nous, veurem també trens més fiables. Un trenta per cent, aproximadament, de les incidències que tenim en aquests moments venen derivades d'un material rodant massa envellit. En l'àmbit de l'R16 hi haurà l'arribada de catorze unitats d'ample variable de les unitats S121. I la previsió d'entrada en servei d'aquestes unitats, d'aquestes catorze..., es preveu a finals del 2027, una vegada el canvi d'ample sigui efectiu. Per tant, aquí també tindrem una sèrie de millores.

Tot això per dir-li que algunes de les qüestions que em planteja requeriran un temps d'actuació sobre la infraestructura, un temps d'arribada de nou material, un temps d'alliberament de material a l'RL3 i RL4 quan puguem operar amb Ferrocarrils.

Per tant, estic convençuda que amb la moció podrem continuar debatent i escoltant propostes concretes, però el que vull que quedi clar és que el nostre compromís amb la reversió d'alguns dèficits estructurals a Terres de l'Ebre per part d'aquest Govern hi és, que tenim algunes mostres ja d'aquesta voluntat –no són només paraules, li posava exemples a la primera intervenció–, que d'altres requeriran continuar millorant en l'àmbit de les infraestructures.

I, sobre la integració tarifària, tampoc..., és a dir, m'ha semblat que hi veia unes connotacions a nivell de demarcacions. O sigui, tota Catalunya, la Catalunya tota, va caminant cap a una integració total, de tot Catalunya. Per tant, aquí no hi ha cap derivada que m'ha semblat que vostè apuntava; el que hi ha és que cada demarcació primer ha fet una integració amb la pròpia demarcació, excepte algunes comarques que tenen doble integració, com pot ser, per exemple, el Ripollès cap a Girona i cap a Barcelona, però és un pas previ a la integració total. Per tant, vostès, des de Terres de l'Ebre, gaudiran *exactament* dels mateixos beneficis que qualsevol ciutadà o ciutadana de Catalunya en l'àmbit tarifari.

Per tant, crec que caminem cap aquí. Crec que en això hi coincidim. I, per tant, no hi vegin cap altre element que, precisament, tenir igualtat d'oportunitats, en aquest cas en l'àmbit tarifari, que qualsevol català i catalana visqui on visqui.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora consellera.

Interpel·lació al Govern sobre el mercat de treball

300-00295/15

L'onzè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre el mercat de treball. És presentada pel Grup Parlamentari de Junts, i per fer-ne l'exposició té la paraula la diputada senyora Maria Àngels Planas i Crous.

M. Àngels Planas i Crous

Bé; moltes gràcies, president. Molt bona tarda a tothom. Miri, conseller, avui voldria plantejar una qüestió que sovint queda en segon pla dins del debat econòmic, però que té un impacte directe en el funcionament del nostre mercat laboral, sobre la competitivitat del nostre teixit productiu i també sobre la cohesió social del país: estic parlant de l'edatisme laboral.

Quan parlem d'«edatisme» ens referim a la discriminació, als prejudicis, als estereotips basats en l'edat. És un fenomen que pot afectar franges d'edat, però que en el mercat laboral impacta especialment en les persones majors de cinquanta anys, sobretot en l'accés a l'ocupació i també a l'hora de reincorporar-se després d'un període d'atur. És el que anomenem la «discriminació silenciosa», que condemna professionals a l'atur de llarga durada.

A Catalunya aquesta qüestió no és marginal, té una dimensió estructural, ja que el pes de les persones de més de cinquanta anys és enorme a Catalunya, de manera

que ignorar l'edatisme implica desaprofitar talent, experiència i cohesió social. Segons dades recents, més de 3.300.000 persones tenen més de cinquanta anys, cosa que representa aproximadament un quaranta-u per cent de la població; per tant, gairebé la meitat de la societat catalana.

Dins d'aquest col·lectiu trobem centenars de milers de professionals amb una llarga trajectòria laboral, amb experiència acumulada, amb coneixement dels sectors productius i també amb la capacitat de transferir aquest coneixement a les noves generacions. Però, malgrat aquest potencial, massa sovint aquestes persones es troben amb una barrera invisible, però en el món real hi existeix, hi és, i la dificultat d'accedir o tornar al mercat laboral simplement és per la seva edat.

Les dades mostren que les persones d'entre cinquanta-cinc i seixanta-quatre anys tenen moltes més dificultats per reincorporar-se al mercat laboral quan perden la feina que altres d'altres franges d'edat, i les possibilitats de tornar-hi es redueixen de manera molt significativa. Això es tradueix sovint en situacions d'atur de llarga durada o en processos d'inactivitat anticipada.

Aquest fenomen no es pot entendre només mirant la taxa d'atur, perquè, de fet, una de les conclusions que apareixen en diferents estudis és que la taxa d'atur no reflecteix tota la realitat de l'edatisme laboral. És curiós, però és perquè moltes persones d'entre cinquanta i cinquanta-cinc anys, quan deixen..., moltes vegades deixen de buscar feina o perden l'esperança per poder-se incorporar en el mercat laboral i passen a formar part d'aquesta població inactiva, aquestes jubilacions anticipades o rendes garantides, però en realitat no és volgut, ells no voldrien estar aquí. És a dir, desapareixen de les estadístiques de l'atur, però el problema persisteix. Per tant, l'edatisme laboral també s'expressa a través d'aquesta desconnexió gradual amb el mercat de treball, que afecta especialment les persones d'edats més avançades.

A més, diverses enquestes socials també indiquen que aproximadament un vint-i-nou per cent de la població percep la discriminació per edat com bastant o molt habitual. Malgrat això, és una de les discriminacions que, a més a més, menys es denuncien. I això és per diversos factors. En primer lloc, perquè sovint és difícil demostrar-ho quan presentes un currículum, perquè moltes persones ja assumeixen aquestes situacions, normalitzen una situació que no s'hauria de normalitzar, o perquè es barregen amb altres fenòmens de discriminació, amb altres formes de discriminació, com són el gènere, la salut o també la situació econòmica.

Però el fet que es denunciï poc no significa que el problema no hi sigui, hi és, i el problema està reconegut, però no està estructuralment abordat. De fet, moltes evidències indiquen que, quan una persona major de cinquanta anys perd la feina, les dificultats per tornar a treballar no tenen tant a veure amb les seves competències, sinó amb aquells prejudicis empresarials associats a l'edat.

Entre aquests prejudicis hi ha una suposada menor capacitat d'adaptació a la tecnologia –sembla que s'adaptin menys a la tecnologia– o una major rigidesa laboral o un cost salarial més elevat, però realment aquests estereotips sovint no es corresponen amb la realitat.

També hi ha diversos estudis que mostren que els professionals sèniors aporten factors molt valuosos a les empreses, com són l'estabilitat laboral, l'experiència sectorial, la capacitat de mentoria i la transferència també de coneixement dins de les organitzacions. I, per tant, desaprofitar aquest talent no és només una injustícia social, sinó que és també un error econòmic, que es fa encara més evident si tenim en compte aquest context demogràfic actual.

Catalunya, com la majoria de societats europees, està immersa en aquest procés d'envelliment progressiu de la població. Vivim més anys, ens conservem millor tant físicament com mentalment, i en molts casos també gaudim d'una bona salut, de plena capacitat per continuar participant en aquesta activitat econòmica. Però aquí sí que apareix una contradicció que crec que és important posar sobre la taula. Per una banda, les polítiques públiques tendeixen a allargar progressivament l'edat de

jubilació –ara ja crec que estem als seixanta-set anys– per garantir la sostenibilitat d'aquest sistema de pensions, però, per altra banda, moltes persones troben grans dificultats a l'hora de trobar o de mantenir la feina a partir dels cinquanta anys. És a dir, ens demanen als ciutadans que treballem més, més anys, però el mercat laboral continua penalitzant l'edat.

Aquesta contradicció genera unes conseqüències que crec que són importants. En primer lloc, perquè les persones afectades veuen truncada la seva trajectòria professional, que moltes vegades voldrien seguir; en segon lloc, perquè les empreses estan desaprofitant aquests professionals amb alt nivell d'experiència, i, en tercer lloc, perquè el conjunt de l'economia catalana perd capital humà i productivitat.

Miri, Catalunya no es pot permetre seguir desaprofitant aquest talent de milers de professionals. Aquest debat és especialment rellevant si tenim en compte les característiques del teixit català. Catalunya és una economia fortament basada en petites, en mitjanes empreses. En molts sectors, especialment en la indústria, els serveis professionals o els sectors tecnològics, l'experiència, el coneixement, s'acumulen, són factors clau per a la competitivitat. Per tant, la gestió adequada d'aquest talent sènior pot esdevenir un factor estratègic per al desenvolupament econòmic del país.

Malgrat això, conseller, actualment no existeix una estratègia catalana específica per combatre l'edatisme laboral. Tampoc hi ha programes específics d'incentius a la contractació de persones majors de cinquanta anys que complementin les polítiques estatals ni tampoc hi ha informes específics que analitzin l'impacte d'aquestes polítiques públiques en l'ocupació d'aquest col·lectiu.

Aquesta absència de polítiques específiques és especialment rellevant si tenim en compte que les característiques del teixit empresarial català no són exactament les mateixes que les del conjunt de l'Estat. Per això jo crec que sembla raonable, conseller, plantejar si no seria necessari impulsar mesures pròpies adaptades a la realitat econòmica de Catalunya, mesures que incentivin aquesta contractació de talent sènior, mesures que també promoguin la transferència de coneixement entre generacions dintre de les empreses i mesures que ajudin les empreses a aprofitar millor l'experiència professional dels seus treballadors.

Perquè, en definitiva, el que està en joc és la capacitat de Catalunya d'aprofitar tot el seu capital humà. Perquè les polítiques, miri, conseller, són insuficients i no són específiques a l'edatisme. Un país que deixa fora del mercat laboral professionals amb experiència és un país que està desaprofitant una part molt important del seu potencial econòmic. Per tant, calen polítiques per conscienciar les empreses del potencial econòmic que representen. L'edat no ha de ser una barrera per treballar a Catalunya.

I, per acabar aquesta primera intervenció, jo li voldria formular tres preguntes. La primera d'elles és per què Catalunya encara no disposa d'una estratègia específica contra l'edatisme laboral, quan sabem que més del quaranta per cent de la població té més de cinquanta anys. També quines mesures concretes té previstes, si és que en té algunes previstes, el Govern, per reduir l'atur de llarga durada entre les persones majors de cinquanta anys, que és un dels col·lectius, com he dit, amb més dificultats de reincorporar-se al mercat. I la tercera pregunta: per què la Generalitat no ha impulsat encara incentius econòmics fiscals propis per fomentar la contractació del talent sènior més enllà dels que ja existeixen a escala estatal?

Jo crec, doncs, que no ens podem permetre desaprofitar el talent, l'experiència i el coneixement de milers de professionals que encara tenen molt a aportar i, per tant, combatre aquest edatisme laboral no és només una qüestió de justícia social, sinó que també és una aposta per una economia que sigui més competitiva, més productiva i amb més futur. Amb les dades a la mà, està comprovat que la Generalitat no utilitza els mecanismes que té per fer front a l'edatisme.

Moltíssimes gràcies.

El president

Per respondre, té la paraula l'honorable senyor Miquel Sàmper Rodríguez, conseller d'Empresa i Treball.

El conseller d'Empresa i Treball (Miquel Sàmper Rodríguez)

Bé; moltes gràcies, president. Membres de la mesa, diputades, diputats... Gràcies, diputada Planas, per la seva intervenció. I començo per contestar-li les preguntes que m'ha fet. En concret la primera, que és per què Catalunya no té una estratègia vinculada a l'edatisme. Dir-li que existeix una estratègia específica per a majors de quaranta-cinc anys aturats. És una estratègia no feta, no encetada per aquest Govern, que ja prové de l'anterior, amb un pla d'actuació que va des de l'any 23 a l'any 26; per tant, totalment vigent. És a dir, a dia d'avui hi ha una estratègia, un pla específic per a persones de més de quaranta-cinc anys.

La segona: quines mesures per reduir l'atur de llarga durada? Doncs, per exemple, dins d'aquesta estratègia vigent que hi ha a dia d'avui al Govern de la Generalitat, orientacions específiques, itineraris especialitzats, perquè cada persona, tingui o no més de quaranta-cinc anys, però en aquest cas les persones de més de quaranta-cinc anys necessiten una ajuda personalitzada que permeti que es puguin inserir amb un grau d'èxit més elevat en el mercat laboral.

La tercera: una formació de requalificació adaptada. Abans li parlava d'orientacions específiques; ara li parlo de formacions específiques adaptades als currículums de les feines, dels estudis, de la formació de cadascun dels treballadors, tinguin més o menys de quaranta-cinc anys, en aquest cas per als treballadors que s'han quedat sense feina amb més de quaranta-cinc anys.

I després també em preguntava a la tercera pregunta que per què no hi han incentius econòmics. Amb aquesta estratègia vigent a dia d'avui, perquè és des de l'any 23 fins a l'any 26, hi han incentius específics per a empreses per intentar fomentar un canvi cultural. I, per exemple, el SOC impulsa subvencions, programes, com un, per exemple, que es coneix amb el nom de 30 Plus, que el que pretén és facilitar la contractació, facilitar la formació i facilitar de forma molt especial l'acompanyament d'aquests treballadors que s'han quedat, malauradament, sense feina.

Miri, vostè avui m'ha parlat de l'edatisme en el marc d'una interpel·lació que havia proposat, en termes generals, sota el títol de «mercat laboral». Per tant, jo ja li he contestat les preguntes de la interpel·lació concreta. Però permeti'm que li situï una miqueta el moment actual que viu el mercat laboral, perquè penso que al títol que vostè havia posat inicialment a la interpel·lació s'hi avé el moment que estem vivint.

Crec que és important que, sense oblidar que Catalunya passa un dels millors moments de la seva història a nivell d'ocupació –fa molts dies que ho diem–, crec que és bo, crec que toca començar a parlar d'altres coses. Coses com, per exemple, la incidència que estan tenint els processos d'automatització en la indústria, la incidència que està tenint la robotització a la indústria i també la incidència que està tenint la intel·ligència artificial no a la indústria, sinó en tota l'economia. S'acaba d'aprovar –segons m'acaben de dir– el treball conjunt entre la Comissió d'Empresa..., per saber la incidència que la intel·ligència artificial ha de tenir en el nostre mercat laboral.

Mirin, aquesta setmana, malauradament, hem hagut de reunir-nos amb el Comitè d'empresa de tres empreses: Nissan, Nestlé i Ficosa. L'expedient de regulació més baix anirà sobre l'ascens: setanta-dues persones, eh? Ens hem vist, ens hem reunit ja amb els treballadors. Ho hem fet amb part de les empreses, ho acabarem fent aquesta setmana amb la resta, amb la voluntat de saber què està passant. Arribem a una conclusió: s'està produint, diputada, una transformació del mercat laboral. La incidència, com li deia, d'aquestes tres qüestions –processos d'automatització, robotització i intel·ligència artificial–, evidentment que tindrà una incidència en el mercat laboral, com també és possible que la tinguin –tant de bo que sigui menor i tant de bo que duri molt poc– els conflictes bèl·lics que estem tenint, tant el cronificat a

Ucraïna i Rússia, com el més recent –des del dia 28 de febrer– que s'està produint al golf Pèrsic entre Iran i Israel i Estats Units. Evidentment, això tindrà conseqüències. I el que hem de fer des de la Generalitat, el Govern i totes les administracions, és ser capaços d'avançar-nos a aquesta situació que té aquestes conseqüències que afecten el mercat laboral.

Malgrat això, permeti'm que li faci també menció que Catalunya segueix despertant un dinamisme del seu mercat laboral. I vostè dirà, per què? Avui hem conegut les dades de l'enquesta de l'EPA. És una enquesta, per tant, són unes dades, diguem-ne, que no hem d'oblidar, que venen de preguntar a persones. Però és una enquesta que ens ha dit que, a dia d'avui, tenim un increment de la població activa a Catalunya interanual de 76.000 persones. És a dir, 76.000 persones més que l'any passat han dit «soc aquí per treballar, em sento capacitat per treballar i escullo Catalunya per treballar». La taxa d'ocupació a Catalunya ronda, en funció de si el marge que agafem és la franja 20-64 anys o 16 anys –edat en la qual es pot començar a treballar– fins més enllà dels 65 anys, entre un 71-72 per cent o un 75 i mig, si agafem la franja que va de 20 a 64. Per tant, una taxa d'ocupació que està per sobre de la mitjana de l'Estat espanyol, que està a uns nivells molt similars a la Unió Europea, una miqueta per damunt inclús, i que està per sobre de taxes d'ocupació com la que tenen a països com, per exemple, França. Una dada que no és gens menor.

I amb això el que li vull dir és que el mercat laboral està en una bona situació, en un bon moment, però que jo no seria sincer amb vostès si no reconegués que, efectivament, està modificant-se, està canviant i està tenint aquestes transformacions que jo li comentava abans: automatització, robotització, intel·ligència artificial, i els efectes dels conflictes geopolítics que tots estem vivint. Això està comportant –i cal reconèixer-ho–, de vegades, desajustos entre les oportunitats que es produeixen. Els empresaris ens diuen que els hi manca mà d'obra. Aquesta és una realitat i vostè ho sap, diputada. I, en canvi, tenim taxes d'atur que encara podrien fer que nodrissin aquests empresaris que requereixen aquesta mà d'obra.

Aquí és on precisament hem de ser capaços de portar al màxim la institució o el mecanisme de la col·laboració publicoprivada i ser capaços de relligar les necessitats del món empresarial amb el deure i el compromís que ha de tenir l'Administració, en aquest cas el Govern de la Generalitat, i en concret el SOC. Ser capaços de formar tota aquesta població activa que jo li deia que s'ha incrementat en més de 76.000 persones en el darrer any en els currículums necessaris, amb les feines necessàries, amb les noves feines que s'estan generant i que s'estan formant. Per tant, de la mà del Departament d'Ensenyament i la Formació Professional, de la mà també del món de la recerca, del món de la universitat, per generar, hi insisteixo, aquesta transformació del mercat laboral amb aquestes ofertes que necessita el món empresarial. I, per tant, més que mai necessitem, hi insisteixo, adequar les necessitats del món empresarial amb allò que podem donar, que podem ajudar des del que és el Servei d'Ocupació de Catalunya. Un servei d'ocupació que, perquè quedi clar quina és la seva funció, hem de saber tots plegats que aquest any 25 ha tingut prop d'un milió de persones que han passat pel seu servei. S'han ofert més de 2,1 milions de serveis, més de 218.000 cites presencials, s'han orientat més de 128.000 persones i més de 40.000 persones han participat en accions formatives.

Per tant, tenim un moment penso que important, apropiat per intentar combinar la necessitat del mercat productiu, la necessitat de les nostres empreses amb l'oportunitat de formar els treballadors perquè puguin realment incentivar aquesta activitat econòmica i alhora tenir uns treballs dignes. Uns treballs que han de ser per a tothom, però que, efectivament, vostè avui ha fet referència a un sector concret, el que hem conegut històricament com els aturs de llarga durada, que normalment són els aturs que coincideixen amb aquesta edat que vostè situava en els quaranta-cinc anys, i només vull fer-li arribar, ja ho acabarem de parlar en la segona intervenció,

que aquesta és la voluntat, que aquesta és la intenció que té el Govern de la Generalitat, que aquesta és la intenció que té el Servei d'Ocupació de Catalunya.

Moltíssimes gràcies.

El president

Gràcies, senyor conseller. Per fer-ne la rèplica, té la paraula la diputada senyora Maria Àngels Planas i Crous.

M. Àngels Planas i Crous

Bé; moltes gràcies, president. Miri, conseller, vostè m'ha fet una explicació general del món laboral, però no m'ha concretat res. Jo venia amb una concreció molt concreta. Estava parlant de persones, d'edatisme laboral, és a dir, de més de cinquanta anys. I jo lo que li preguntava és si hi ha polítiques específiques. No hi ha polítiques específiques aquí a Catalunya. En tot cas, hi ha polítiques de l'Estat de subsidis o d'aquesta de quaranta-cinc anys, que estem parlant de subsidis, de gent que els ajuden econòmicament, però no per tornar-la a reinserir en el mercat laboral. I d'això és de lo que jo li estava parlant: facilitar tornar al mercat laboral, no amb subsidis perquè vagin subsistint fins que arribi la jubilació. No consta en això.

Miri, jo avui, venint cap aquí, doncs he vist que hi ha una molt mala notícia, una dada molt preocupant: Catalunya torna a superar –vostè no ho ha dit– el deu per cent de l'atur després de tres anys. Miri, conseller, això el que evidencia és la fragilitat del nostre mercat laboral, especialment sobre determinats col·lectius. I ara que estem parlant de l'edatisme, quan repunta l'atur, també repunta l'edatisme, també s'intensifiquen aquestes persones que estan expulsades del món laboral amb experiència i amb talent. Què pensa, vostè, fer per revertir aquesta situació, aquesta tendència que avui està començant i pot anar incrementant al llarg d'aquest temps? Com vostè vol protegir aquests col·lectius? Jo em refereixo a aquests col·lectius d'edat, en aquest cas, de més de cinquanta anys, no a aquestes polítiques generals que vostè m'ha estat explicant aquí, però que no concretava absolutament res.

Miri, quan jo estava pensant en quines propostes presentaria a la moció del proper Ple, m'he trobat que volia presentar propostes, però hi havia una manca de sobirania real a l'hora de fer propostes. No podem crear bonificacions en les cotitzacions socials ni tampoc deducció de l'impost de societats perquè depenen de l'Estat. Per tant, amb la independència això no ens passaria, conseller. Si tinguéssim la independència, podríem fer les nostres pròpies polítiques, cosa que no podem fer, i ens veiem necessitats de posar en la moció, alguns dels punts de la moció..., per exemple, «instar el Govern de l'Estat a ampliar incentius fiscals i bonificacions de contractació a persones majors de cinquanta anys i dotar les comunitats autònomes de més capacitat normativa per impulsar polítiques pròpies en aquesta matèria». Si fóssim independents ja ho faríem nosaltres directament, i ara hem d'instar a veure si és que ho vol fer l'Estat.

Tot i així, la Generalitat, si vol, també té eines per poder fer front a aquest edatisme, com en la contractació pública, la formació, les subvencions..., liderar aquestes polítiques. El que no pot fer Catalunya és no fer res, esperar que sigui l'Estat que ens faci la feina per nosaltres i adaptar-nos a unes polítiques de l'Estat que moltes vegades estan molt lluny de les que necessita Catalunya; per lo que he dit, aquí tenim petites i mitjanes empreses i a cada territori són diferents.

Per tant, lo que jo demano és polítiques específiques, polítiques que no existeixen. Actualment no existeix una estratègia catalana pròpia en aquest àmbit, ni un pla integral dedicat al talent, ni tampoc s'han desenvolupat incentius propis. Això és el que jo estic demanant.

Algunes de les propostes que porto, algunes són molt interessants, com és incorporar criteris de promoció en el talent sènior de la contractació pública de la Generalitat. Lo mateix que fem amb les clàusules socials, però fer-ho, en aquest cas, doncs, amb l'edatisme, no?, amb aquesta contractació de persones de més de cin-

quanta anys, valorant positivament les empreses que desenvolupin polítiques actives de gestió d'edat, de programes de mentoria intergeneracional. Amb aquesta mesura, l'objectiu és que sigui la Generalitat el motor de canvi en el mercat laboral, i que optin, doncs..., aquests contractes públics puguin tenir punts addicionals per aplicar aquestes polítiques.

Hi ha moltes altres coses que es poden fer. No me queda gaire temps, però, per exemple, finançar programes de formació específics adreçats a persones treballadores, dissenyats en funció de les necessitats reals i concretes. Aquests programes s'han d'elaborar directament amb l'empresa, en col·laboració amb l'empresa, perquè són específics per a empreses determinades, perquè cada empresa és diferent.

Bé, no me queda més temps. Simplement, jo el que dic, conseller, és que no m'expliqui aquí polítiques generals, no m'expliqui una cosa global, vagi al concret, al que jo m'he referit a la meva interpel·lació: edatisme, més de cinquanta anys i el problema que tenen aquestes persones quan van a l'atur i els hi costa molt poder tornar a la inserció de treball en el mercat laboral.

Moltíssimes gràcies.

El president

Per fer la rèplica, té la paraula el conseller d'Empresa i Treball.

El conseller d'Empresa i Treball (Miquel Sàmper Rodríguez)

Gràcies, president. Diputada, acaba de dir fa un moment que no li he contestat. Em sap greu, president, però repetiré el que ha durat uns dos o tres minuts en la meva primera intervenció, que és exactament la resposta a les seves tres preguntes.

Resum executiu del pla de majors de quaranta-cinc anys del SOC 2023-2026. Primer objectiu central: garantir que les persones majors de quaranta-cinc anys, especialment les de llarga durada, tornin al mercat de treball, millorin l'ocupabilitat i evitin la cronificació de l'atur.

Segon problema que aborda: creix el pes de les persones de més de quaranta-cinc al mercat laboral; més risc d'atur de llarga durada; desajust entre competències i necessitats empresarials; existència de biaixos i discriminació per edat, edatisme.

Tercer, grans objectius operatius: reduir l'atur del col·lectiu, evitar que es cronifiqui, augmentar la seva participació en polítiques actives fins al quaranta-cinc per cent, revaloritzar el talent sènior i combatre estereotips.

Principals línies d'actuació del Govern: orientar personalitzadament itineraris individuals, formació, requalificació, relació amb les empreses, ajudes a les empreses, incentius a la contractació, canvi cultural...

Senyora Planas, fa vostè el mateix que el senyor Canadell, que és dir coses que no s'han dit. Però és que, a més, el que està fent vostè avui és dir després el que he dit jo a la meva primera intervenció. *(Veus de fons.)* Senyora Planas...

El president

Senyora Planas, si us plau, no pot interactuar.

El conseller d'Empresa i Treball (Miquel Sàmper Rodríguez)

Senyora Planas, vostè ha dit que no fem just allò que s'està fent. Hi ha una estratègia des de l'any 23 fins a l'any 26. Fins allà on jo sé, aquest any 26 acabarà, si no passa res, el dia 31 de desembre. Per tant, hi ha una estratègia que jo crec que és vigent. Llavors jo li demano només que no em facin repetir coses. Ho he fet a la primera part de la meva intervenció i ara a la segona.

El mercat laboral té molts llocs per on intentar incrementar les seves bondats, millorar-lo. Fa molts dies que l'hi dic al seu company Joan Canadell: és, efectivament, un lloc, un indret, on hauríem de trobar-nos, on hem de ser capaços, per a la millora de la nostra gent, dels nostres treballadors i de les nostres treballadores, trobar solucions –d'aquesta cambra, no d'un partit, ni de dos ni de tres.

I li dic que és un tema molt important. I li diré una cosa: quan vostè va posar aquest títol a aquesta interpel·lació, al principi em va sobtar, perquè vaig pensar: «El senyor Canadell fa dos plens em va fer la mateixa interpel·lació: "mercat laboral".» Vostès ni tan sols han posat una coma o una paraula més: «mercat laboral» a ambdós plens. Un pel mig, que no n'hi ha hagut; en el següent Ple em posen la mateixa. I pensava: «No deu ser procedent, deu ser un error.» Hi ha hagut un moment en el qual li haig de dir que aquests dies pensava: «És escaient que m'ho tornin a preguntar, perquè a la mateixa velocitat que va la intel·ligència artificial va l'evolució del mercat laboral.»

Ara, jo li demano que, quan vingui aquí, vingui amb plantejaments constructius, amb qüestions que realment no estiguem fent. Si nosaltres això no estiguéssim fent-ho, li diria «doncs té raó», però no em vingui a demanar una cosa que està vigent, ho reitero, fins al dia 31 de desembre.

Li diré una cosa: no tingui cap mena de por, perquè aquesta estratègia per ajudar la gent de més de quaranta-cinc anys, els joves, a tots aquells que tenen més dificultats, a tots els sectors més implicats en l'atur..., hi haurà una nova estratègia a partir de l'any 26 i fins al 30, el 32 o el 34. Perquè si hi ha una cosa a dia d'avui sobre la que hauríem de ser capaços de tenir una acció global política, li ben asseguro que és el mercat laboral, que és una part, és l'altra part, del món de l'economia, del món de l'empresa.

Però que crec que no l'hem de banalitzar. I, home, venir aquí i dir «vostè no m'ha contestat», quan he estat quatre minuts dient-l'hi pregunta per pregunta –miri vostè la meva intervenció, les tres preguntes que m'ha fet amb les tres respostes i, ho torno a dir, amb la vigència d'una estratègia–, jo em penso que no és el que haurien de fer.

Jo li estenc la mà i li dic amb tota la franquesa a vostè, al senyor Canadell, al seu partit, que siguem capaços d'arribar a trobar conclusions positives... Això no fa gràcia, eh?, senyora Planas... Compte, el mercat laboral no fa gràcia. Ho dic perquè riuen els tres; no fa gràcia. És una qüestió que ens ha de preocupar. De fet –de fet–, li diré una cosa: de fet –de fet–, les dades que anem tenint són unes dades que ens han de fer preocupar. I jo penso realment que el que hauríem de fer, ho torno a dir, és, sota el rigor i sota la serietat, entre tots, trobar una solució oportuna. I evidentment, la responsabilitat és nostra perquè som al Govern.

Moltes gràcies.

El president

El dotzè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre l'impuls del vehicle elèctric i la descarbonització.

Interpel·lació al Govern sobre l'impuls al vehicle elèctric i la descarbonització

300-00290/15

És presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, i per fer-ne l'exposició, té la paraula la diputada senyora Conchi Jiménez Cruz.

Conchi Jiménez Cruz

Gràcies, president. Conseller... Abans d'entrar en l'objecte d'aquesta interpel·lació, vull posar en valor la data d'avui: 28 d'abril, Dia Internacional de la Seguretat i Salut en el Treball. És una data clau per recordar que la feina ha de ser sempre un espai segur i digne. El Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar defensem que protegir la salut dels treballadors i les treballadores no és només una obligació legal, sinó un compromís social fonamental.

Apostem per reforçar la prevenció de riscos laborals, millorar les condicions de treball i garantir que cap persona hagi de posar en perill la seva vida per guanyar-se-la, construint així una economia més justa, moderna i centrada en les persones.

Entro ja al punt que avui volem exposar. Catalunya afronta una transformació profunda del sector de l'automoció en un moment absolutament clau per al futur econòmic i industrial. La transició cap al vehicle elèctric no és només un canvi energètic, és una transformació industrial, tecnològica i de competitivitat global. I aquesta transformació es produeix en un context internacional exigent, amb més competència global, tensions comercials i noves polítiques industrials tant a Europa com a escala internacional. En definitiva, estem immersos en una autèntica cursa global per liderar la indústria del futur.

I davant d'aquesta cursa, Catalunya parteix d'una posició rellevant. Tenim un ecosistema industrial consolidat en automoció, encara que, malauradament, aquests dies hem vist anunciat un ERO que l'empresa Nissan ha posat en coneixement. Tenim decisions recents com l'electrificació, amb plantes industrials estratègiques que reforcen aquest posicionament. Però també és evident que el repte és majúscul: adaptar tota una cadena de valor, mantenir la competitivitat i atraure inversió en un entorn global cada cop més exigent.

Per això, des del nostre grup parlamentari volem posar en valor el pla d'impuls del vehicle elèctric que ha liderat el Govern de Catalunya, un instrument estratègic que combina impuls de la demanda, desplegament de la infraestructura política industrial i acompanyament al teixit empresarial, i que incorpora un element clau: la capacitat d'adaptació a un entorn canviant.

Després del primer any d'execució, podem constatar que aquesta estratègia està donant resultats. S'ha accelerat el mercat, s'ha mobilitzat inversió, s'han activat més recursos dels previstos inicialment i s'ha executat pràcticament la totalitat dels fons disponibles. Això indica que les polítiques públiques funcionen quan estan ben dissenyades i que el mercat respon quan es generen les condicions adequades. També és rellevant destacar el paper del conjunt de l'ecosistema: empreses, clústers, indústria auxiliar, *start-ups* i operadors d'infraestructura, amb el Govern actuant com a facilitador i impulsor.

Ara bé, aquest primer any també posa de manifest que encara queda feina per fer: cal accelerar el desplegament d'infraestructura de recàrrega, especialment els punts d'alta potència; cal continuar avançant en la simplificació administrativa, i cal posar especial atenció en segments com les flotes, el vehicle pesant o la motocicleta. Alhora, el context internacional evoluciona ràpidament i l'entrada de nous actors globals està redefinint les regles del joc.

Per tot això, conseller, creiem que és el moment de fer un pas més, de passar d'una fase d'impuls, que ha estat necessària i efectiva, a una fase de consolidació i de lideratge. I en aquest punt ens agradaria que pogués aprofundir en cinc aspectes claus de l'estratègia del Govern.

En primer lloc, en relació amb la infraestructura. Com preveu el Govern accelerar el desplegament de punts de recàrrega, especialment d'alta potència, per garantir que el creixement de la demanda vagi acompanyat d'una xarxa suficient i fiable? I com s'està treballant per desplegar infraestructures de gran capacitat, especialment vinculades al transport de mercaderies, que és un dels grans reptes de la descarbonització?

En segon lloc, en l'àmbit de la demanda, quin és el plantejament del Govern per donar continuïtat i estabilitat als incentius a la compra, tenint en compte la forta resposta que ha tingut fins ara? És a dir, quin és el plantejament que donarà continuïtat a aquests incentius. I com es preveu continuar generant confiança en el consumidor per consolidar aquesta tendència de creixement?

En tercer lloc, en relació amb la pròpia Administració, com es continuarà avançant en l'electrificació de la flota pública per reforçar aquest paper tractor que està exercint el sector públic?

En quart lloc, pel que fa als segments específics, quines mesures concretes es preveuen per accelerar l'electrificació en àmbits com les flotes, el vehicle pesant o la motocicleta, on encara és més limitada que en la resta?

I, en cinquè lloc, en l'àmbit de la simplificació administrativa, quins passos està fent el Govern per reduir terminis i facilitar la implantació de projectes, especialment aquells vinculats a infraestructures energètiques i de recàrrega d'alta potència?

I finalment, conseller, una qüestió de fons. Més enllà de la mobilitat, aquesta és una oportunitat industrial. Com pensa, el Govern, assegurar que aquesta transició no només transformi el parc de vehicles, sinó que reforci la cadena de valor industrial, generi ocupació de qualitat i posicioni Catalunya en les cadenes globals de la mobilitat del futur? Perquè aquesta és, en definitiva, la clau. No es tracta només d'adaptar-nos; es tracta de liderar. Per això el repte ja no és només avançar. El repte és consolidar el lideratge, passar d'una fase d'impuls a una fase de consolidació i posicionament industrial, perquè estem davant d'una oportunitat de país i estem convençuts que Catalunya pot i ha de ser protagonista d'aquesta transformació.

No voldria acabar la meva intervenció avui sense fer una menció al Primer de Maig, Dia Internacional dels Treballadors i les Treballadores. És una jornada per reconèixer la lluita històrica pels drets laborals i per recordar que encara cal continuar avançant. Des de la visió del nostre grup parlamentari, defensem la importància de protegir els drets dels treballadors i treballadores, garantir salaris dignes, igualtat d'oportunitats i estabilitat laboral. I aquí volem fer una menció especial als treballadors i les treballadores que estan patint algun tipus de conflicte col·lectiu, com són Serra Soldadura, Nestlé, Ficosa, com vostè ha mencionat abans en la seva intervenció anterior, Nissan –que justament va anunciar ahir la presentació d'un expedient de regulació d'ocupació–, entre d'altres empreses.

Les forces d'esquerra sempre defensarem la lluita pels drets laborals, els llocs de feina i la dignitat al treball. Per això, tot el nostre suport en la tasca indispensable que fan els i les representants dels treballadors i les treballadores. L'objectiu és construir un mercat de treball més just, on el progrés econòmic vagi de la mà del benestar de les persones i ningú quedi enrere.

Moltes gràcies i disculpi. He posat aquest punt perquè creia que era important parlar del Primer de Maig.

El president

Per respondre, té la paraula l'honorable senyor Miquel Sàmper Rodríguez, conseller d'Empresa i Treball.

El conseller d'Empresa i Treball (Miquel Sàmper Rodríguez)

Moltes gràcies, president. Diputades, diputats... Diputada Jiménez, agraeixo el seu plantejament, que comparteixo plenament i que comparteixo també el seu diagnòstic. La transició cap al vehicle elèctric no és només una transició energètica; és una transformació industrial, tecnològica i de competitivitat global. I es produeix en un context exigent: més competència global, tensions comercials i noves polítiques industrials que estan redefinint el sector.

En definitiva, ens trobem en una autèntica cursa global i el Govern té molt clar quin és el seu objectiu: Catalunya ha de liderar, Catalunya ha de ser protagonista. Perquè partim d'una base sòlida, com vostè ja apuntava: tenim un ecosistema industrial consolidat en automoció, una cadena de valor potent i decisions estratègiques que reforcen aquest posicionament. Però també som conscients d'un repte, no gens menor. Per això vam impulsar el Pivecat com a instrument estratègic del nostre país. Un pla que combina l'impuls de la demanda, el desenvolupament de la infraestructura, la política industrial i l'acompanyament al nostre teixit empresarial. I amb una idea clau, que és la flexibilitat per adaptar-se a un entorn en constant canvi.

Després d'aquest primer any d'execució, les dates i les dades són clares: Catalunya ha passat d'un 14,3 de matriculacions electrificades l'any 24 a un 23,9 l'any

2025, amb una tendència que ja se situa al voltant del 24 per a l'any 2026. És a dir, pràcticament hem doblat el pes del vehicle electrificat en poc temps.

En paral·lel, la infraestructura –també m'ho preguntava– també ha crescut. Hem passat d'uns 9.000 punts de recàrrega pública a més d'11.500, amb un increment notable en punts d'alta potència, que passen de seixanta-quatre a més de cent en el segment de més de cent cinquanta quilowatts. I això és clau, perquè la infraestructura és sinònim de confiança per a l'usuari. Tornem-ho a dir: confiança per a l'usuari.

També hem mobilitzat recursos de manera molt significativa. El Pivecat ha passat d'un pressupost de 103,7 milions d'euros el 25 a més de 179 previstos per a l'any 26, amb una execució molt elevada, impulsada especialment per la forta demanda d'ajuts. De fet, en alguns casos, com els ajuts a la compra o a la recàrrega, la demanda ha superat el dos-cents per cent del previst. Això vol dir una cosa molt clara: quan hi han polítiques públiques ben orientades, el mercat respon i respon de forma forta.

Per exemple, en àmbit d'incentius, estem parlant de més de 141 milions d'euros destinats a impulsar la demanda, amb ajuts directes a vehicles electrificats per valor de 107,8 milions d'euros i un ajut mitjà de 4.700 euros per a cada usuari, per a cada vehicle. Això és política pública amb un impacte real i directe. També ho és l'exemple de la pròpia Administració. En la contractació centralitzada s'han adjudicat 1.007 vehicles, dels quals 820 són elèctrics o híbrids endollables, és a dir, més d'un vuitanta-u per cent. I, si ho ampliem el conjunt d'actuacions, arribem a un total de 883 vehicles electrificats incorporats.

Ara bé, com vostè deia, això és el punt de partida tan sols, i tenim molt clares les nostres prioritats. Primer, accelerar encara més la infraestructura. Per això estem impulsant el desplegament d'estacions de recàrrega ultraràpida en onze ubicacions estratègiques de la xarxa viària catalana, amb un model de col·laboració publicoprivada i amb un pressupost estimat d'uns 11 milions d'euros.

Segona prioritat: la simplificació administrativa que vostè també em demanava. Hi estem treballant, per reduir terminis i facilitar-ne la implementació, especialment en projectes d'alta potència que impliquen connexions a xarxes elèctriques complexes.

I la tercera prioritat, aquells segments on la transició és més complexa i requereix una actuació específica: el vehicle pesant, les flotes i també la motocicleta.

En el cas del transport de mercaderies, ja estem desplegant actuacions concretes per fer possible l'electrificació, especialment amb la planificació de xarxes de recàrrega d'alta capacitat i amb la coordinació, amb la planificació elèctrica per garantir la connexió i la viabilitat dels projectes. Això implica anticipar inversions en xarxa, facilitar permisos i preparar Catalunya per captar finançament europeu vinculat a la descarbonització del transport.

En el cas de les flotes, són un vector clau d'acceleració del nostre mercat. I aquí l'Administració està actuant també amb un exemple: amb l'electrificació molt significativa de la nostra flota pública, i amb instruments de contractació que contribueixen a dinamitzar-ne la demanda.

I, pel que fa a la motocicleta, que té un pes específic molt rellevant a Catalunya, som conscients que cal continuar adaptant els instruments d'incentiu per facilitar-ne l'electrificació.

La quarta prioritat: consolidar la demanda, no només amb ajuts, sinó també amb confiança. Per això estem impulsant també accions de comunicació i sensibilització per combatre la desinformació i posicionar el vehicle elèctric com una opció real i accessible, perquè la transició també és cultural. Aquí permetin-me obrir un parèntesi parlant de quan he estat de viatge a la Xina, on hem pogut veure l'increment cultural, la gran capacitat ja d'adquisició de vehicles elèctrics i com s'ha fet pràcticament sense fer soroll. Tenen ja una penetració del seixanta per cent.

Una idea de fons amb la qual voldria acabar: tot això –infraestructura, ajuts, flotes, campanyes– és imprescindible, però no és l'objectiu final. L'objectiu final és convertir aquesta transformació en una oportunitat industrial per reforçar la nostra

base productiva, per generar ocupació de qualitat i per posicionar Catalunya en les cadenes de valor globals. Perquè el missatge és molt clar: o ens transformem o perdem la posició. I el Govern ha decidit transformar.

Hi ha un element addicional que crec que és especialment rellevant i que sovint no es veu tant, però que és clau per entendre la magnitud d'aquesta transformació: la governança i la planificació. Perquè la transició cap al vehicle elèctric no és només desplegar punts de recàrrega o donar ajuts; és coordinar energia, infraestructura, indústria i regulació. I, en aquest sentit, el Pivecat està fent un pas important. Per exemple, en l'àmbit energètic, ja no estem parlant només de punts de recàrrega convencionals, sinó de planificar infraestructures d'alta capacitat –superiors a un megawatt– pensades específicament per al transport de mercaderies. Això implica anticipar inversions en xarxa elèctrica, amb volums que poden arribar a més de 1.500 milions d'euros anuals de distribució per garantir que el sistema pugui absorbir aquesta nova demanda. I això és política industrial.

També ho és el fet d'estar preparant Catalunya per captar finançament europeu i internacional vinculat a aquesta infraestructura, com els fons CEF o el Fons Social per al Clima. En paral·lel, estem treballant amb mesures d'incentiu que van més enllà de la compra directa. Per exemple, bonificacions de peatges per a vehicles de zero emissions amb l'objectiu d'accelerar la renovació del parc, incentivar el desballestament de vehicles més antics i contaminants i, per tant, col·laborar en un canvi real. Aquest tipus de mesures són especialment importants perquè incideixen en el comportament real dels usuaris.

I també és rellevant el context estatal i europeu. A nivell estatal, programes com el Moves III s'han ampliat en més de 73 milions d'euros i s'està evolucionant cap a nous instruments, com el *plan* Auto+. I, a nivell europeu, s'estan flexibilitzant objectius de CO_2 i impulsant paquets industrials que afecten directament la nostra indústria. Per tant, vull acabar dient que la política industrial s'està accelerant a totes les escales i Catalunya ha d'estar preparada.

I permetin-me que faci una unió amb el que és la descarbonització a nivell de mobilitat, a nivell de turismes, a nivell de camions, a nivell de motocicletes, amb el que és la descarbonització a nivell empresarial i industrial. I, com vostès saben, teníem un objectiu a nivell europeu, que era la limitació d'adquisició de vehicles de combustió fòssil a partir de l'any 35. L'any 50 hi havia l'objectiu de petjada neutra de carboni i, en aquesta línia de política global europea, ahir es van fer públiques les assignacions dels PERTEs estatals de la descarbonització industrial. Vull compartir amb la cambra que més de 277 milions d'euros, una xifra que és més del doble de la següent comunitat, han caigut a Catalunya. Més de 277 milions d'euros vindran per a empreses catalanes que fan una aposta per la descarbonització. Hi insisteixo, la segona comunitat autònoma, Castella i Lleó, amb 132,7 milions d'euros, menys de la meitat.

Els projectes catalans que rebran fons suposen una inversió total que es mobilitzarà de més de 1.000 milions d'euros. Sectors com el paper, la química i el ciment són els principals protagonistes d'aquesta convocatòria. I això ho dic perquè aquests resultats mostren el lideratge industrial de Catalunya, industrial i de descarbonització o descarbonització i, per tant, sostenibilitat, però a través de la indústria. Hi insisteixo: 277 milions d'euros, més del cinquanta per cent, que venen a parar a Catalunya.

Moltíssimes gràcies.

El president

El tretzè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre la situació del català.

Interpel·lació al Govern sobre la situació del català
300-00296/15

És presentada pel Grup Parlamentari de Junts i, per fer-ne l'exposició, té la paraula la diputada senyora Carme Renedo i Puig.

Carme Renedo i Puig

Gràcies, president. Conseller, diputats, diputades, bon dia. Conseller, fa poc més d'un any que vostè presentava els resultats de l'enquesta d'usos lingüístics de la població. I fa poc més d'un any, doncs, que el vaig interpel·lar com faig avui. Ho recorda? Sap que no va contestar cap ni una, ni mitja, de les preguntes que li vaig fer aleshores?

Conseller, amb uns altres galons, però vostè fa ara cinc anys que ostenta la responsabilitat governamental de vetllar per les tres llengües pròpies del país: l'occità a l'Aran, la llengua de signes catalana i el català. Si li preguntés per les diferències entre la situació que vostè es va trobar en arribar i l'actual, em parlaria de diners, dels esforços creixents que s'hi esmercen... «Mai com ara», em tornaria a dir. Sap, perquè l'hi he repetit una vegada i una altra, que amb el Grup Parlamentari de Junts no tindrà mai cap problema per ampliar l'oferta formativa de classes de català.

Ara ja parla d'una oferta de cent cinquanta mil places. Caram! El pacte es proposava d'ampliar en cent mil el nombre de persones catalanoparlants. És clar que si la majoria de cursos són dels nivells A1 i A2, aquestes persones podran seguir indicacions senzilles, llegir textos breus, però no en faran prou per fruir d'una sobretaula. No sé si d'això en podrem dir mai «parlants de català». És igual, imaginem que sí. Però ni així no formarem tots els nou arribats ni formarem els que ja fa temps que hi són i que n'han resultat impermeables.

El pacte nacional de la llengua parla de saldos migratoris. Vostè és conscient –m'ho he de pensar– que això és una manera de fer-se trampes al solitari. No es tracta de saldos; el nostre públic objectiu no és el nombre resultant de restar els que arriben al nombre dels que marxen del país. Aquesta xifra és una entelèquia, no existeix, no és tangible. Els esforços han d'adreçar-se als qui arriben, conseller.

L'any 2023 van entrar –i aquestes dades les recull el pacte– unes 325.000 persones al país i en van sortir 203.000. Per a vostè, per al seu departament i per al pacte, el repte es xifra en un xic més de 120.000 persones candidates a aprendre català. I no és així. En realitat, el repte en són 325.000, conseller.

Com diu l'economista de la llengua Bernat Mallén, cada any entra a Catalunya l'equivalent en població a la ciutat de l'Hospitalet i en surt l'equivalent a la ciutat de Lleida. Són els que entren els que l'han d'interessar, no l'aritmètica abstracta de la demografia.

I ara que parlem d'immigració, no sé si el seu departament i el de Drets Socials tenen una relació gaire fluida. Ja li van fer un gol en pròpia porta amb la instrucció del maig del 2025, quan rebaixaven el nivell de català que s'exigia en determinats supòsits i que va costar Déu i ajut d'arreglar. Ara el gol li ha fet el Govern de Madrid: pensen regularitzar entre 100.000 i 150.000 persones que viuen a Catalunya en situació irregular, per què no hi ha cap requisit lingüístic? Segons vostè ha dit, perquè pot ser que hi hagi persones que només portin cinc mesos aquí. I, és clar, no se'ls ho pot demanar. Però siguem seriosos, conseller, el reial decret es fa per permetre –i tradueixo literalment– «la plena integració d'aquelles persones estrangeres que romanen a Espanya de forma prolongada». «De forma prolongada» no són cinc mesos ni en català ni en castellà.

Per tant, no toqui el violí, no ens enganyi ni s'enganyi. Queda clar que en aquesta regularització extraordinària la llengua catalana ni es demana, i prou.

Des del Govern, i vostè particularment, van estar marejant la perdiu amb una famosa esmena que havia de ser oli en un llum. El cas és que l'esmena no es va acceptar, només s'ha de comparar el projecte de reial decret amb el que es va aprovar

finalment. Però vostès continuen intentant vendre-la com si haguessin trobat la pedra filosofal. I, en realitat –confessi-ho, conseller–, l'esmena que proposàvem només s'aplicaria a les pròrrogues excepcionals quan la pròrroga automàtica no sigui possible perquè, per exemple, no hi ha contracte de treball o no hi ha prou garantia d'autonomia econòmica.

Ara em dirà –perquè també ho ha dit, això–: «Només se'ls concedeixi un any de regularització, després hauran de demanar les pròrrogues per la via ordinària.» Si fos aquest el cas, doncs, parlem d'aquesta via, l'ordinària: fins ara, només en l'anomenat «arrelament social ordinari» es valorava l'assistència a cursos de català. No s'havia ni d'acreditar. Suposo que li han arribat, com a mi, queixes, entre les professores del consorci, que hi havia molts immigrants que només escalfaven la cadira, en el millor dels supòsits; en el millor dels supòsits, escalfaven la cadira per poder obtenir el certificat d'assistència. Imagino –vull creure-ho– que en té coneixement.

Només en l'arrelament social ordinari, ho repeteixo, es valorava l'assistència a classes de català. Sap quin percentatge representava aquest arrelament social? Un vint-i-sis per cent. Ho tradueixo: només en una quarta part dels processos de regularització ordinària es demanava l'assistència a cursos de català. No el coneixement, no l'acreditació; només l'assistència. I només en un vint-i-sis per cent dels que regularitzaven la seva situació. I ara han rebaixat fins i tot això.

Què, què diu que farem, conseller? Que diu el president Illa que el català serà requisit per renovar el permís de residència? Tant de bo! Però, per al Grup de Junts, el requisit de coneixement de la llengua catalana és bàsic i fonamental. El Govern ho liderarà? Quan ho veurem, ens ho creurem, perquè el crèdit de confiança s'ha exhaurit. I cregui'm que aquesta confiança que jo tenia en vostè, em sap greu d'haver-la perduda.

Nosaltres li farem propostes, conseller; propostes, com fem sempre, per avançar en aquest terreny. I vostè, si té cap ascendència al si del Govern, pot intentar convèncer el Grup del PSC perquè no torni a girar l'esquena a la llengua com ha fet aquests mesos. Girar l'esquena a la llengua és que el PSC hagi votat recentment en contra d'acabar amb el districte universal universitari únic espanyol. És fàcilment deduïble que el PSC, que és el mateix partit dels governs de Catalunya i Espanya, un súbdit de l'altre, està en contra que els estudiants a les facultats siguin majoritàriament de quilòmetre zero i, per tant, puguin exercir la medicina o qualsevol altra professió amb plena capacitació lingüística.

Girar l'esquena a la llengua és que el PSC hagi votat en contra, també –i aquesta vegada amb el PP i VOX–, de subvencionar les federacions i clubs esportius perquè despleguin plans lingüístics.

Girar l'esquena a la llengua és tombar la proposta d'exigir un B2 al personal sanitari un cop portessin un any treballant, com va fer el PSC amb els Comuns.

Sap quin era, quin és l'argument extraordinari, sensacional per fer decaure aquesta proposta? Doncs que eren mesures que no estan recollides en el pacte nacional per la llengua –mesures que no estan recollides en el pacte nacional per la llengua. Aquesta sí que no se l'esperava ningú. El pacte com a obstacle; el pacte com a brida; el pacte com a faixa; el pacte com a cotilla al creixement i a la propagació de la llengua. Cal veure-ho per creure-ho.

Què en pensa, conseller? Perquè, és clar, es veu que el pacte serveix per a això, per amputar iniciatives com la d'acabar amb el districte universitari únic o per impossibilitar garantir el coneixement del català al personal sanitari. El pacte serveix per dir que no a impulsar plans lingüístics del món de l'esport, però serveix també exactament per a tot lo contrari.

Un ajuntament adherit al pacte, el de Barcelona, ha anunciat que destinarà vuitanta mil euros per a una residència literària en castellà. Recorda com ho ha justificat, vostè, això? Ara haurien de ressonar tambors. Ho ha justificat dient que és una acció que no té cap mena de vinculació amb el pacte. Ho tinc per escrit en resposta

a una pregunta que li hem fet. Em pot dir, doncs, per a què serveix el pacte? Amb aquests arguments em sembla que queda per ben establert que el pacte és inútil. Ni fa ni deixa fer ni serveix per posar el català al centre de l'activitat i de les prioritats polítiques. Aporta felicitat, això sí. Ja ho va dir vostè en una entrevista. I es veu que el dolor de llengua decau una mica.

Permeti'm que per acabar aquesta primera part li faci un prec per orientar el to i el torn de la seva intervenció. Quan a la Comissió de Política Lingüística li hem demanat informació sobre el grau de compliment del pacte nacional per la llengua, per exemple, ens ha dit, fent broma –espero–, que primer ho havien de parlar amb els signants del pacte, que són els seus socis VIP. Va dir textualment «els seus socis VIP». On situa vostè la raó de ser del Parlament? No pot, conseller, menystenir així el Parlament de Catalunya ni els seus diputats i diputades. *(Aplaudiments.)* Si us plau, no oblidi mai més on és, on som, ni qui és ni qui som.

Moltes gràcies.

El president

Per respondre, té la paraula l'honorable senyor Francesc Xavier Vila Moreno, conseller de Política Lingüística.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Gràcies, president. Diputats, diputades... Diputada Renedo, deixi'm que comenci dient-li que m'ha entendrit profundament que m'hagi fet referència a la diferència entre saldo migratori i saldo sociolingüístic; és un concepte que vaig encunyar jo mateix, tal com li dirà el senyor Bernat Mallén. Hi ha fet referència, soc jo qui va fer notar que no és el mateix les entrades i les sortides des d'un punt de vista demogràfic i les entrades i sortides des d'un punt de vista demolingüístic. El que passa és que hauria d'haver avançat una mica més, perquè dintre d'aquest mateix concepte no és possible saber, amb les dades que tenim ara mateix, quantes de les persones que entren i surten saben, no saben català, han estat aquí, són gent que ha entrat i ha sortit... Per tant, lamento dir-li que quan en Bernat va parlar de 300.000 persones es va equivocar i ell mateix ho sap. N'hem parlat.

Essencialment, quan comparem els creixements de persones castellanoparlants o parlants d'altres llengües, les xifres no són de 300.000; s'acosten més a xifres de cent mil persones l'any. I és precisament per això que en el pacte nacional per la llengua vam xifrar un objectiu, que era incrementar com a mínim, en el mateix nombre de persones de saldo migratori, el creixement de persones que necessitàvem per mirar de mantenir, si més no, els mateixos percentatges.

Dit això –i si vol ja l'hi explicaré amb més detall–, m'agradaria parlar una mica de la regularització extraordinària, ja que vostè n'ha fet esment. Jo ja entenc que la normativa del model d'acollida lingüística és complicada. I és complicada i, per tant, sovint no s'acaba d'entendre prou bé. Deixi'm que li corregeixi algunes coses.

La primera és que l'esmena que va presentar el Govern està recollida *in toto*. De fet, fixi's que es diu que es fan dues excepcions: de persones que el Govern de l'Estat ha considerat que són persones vulnerables –gent que, sigui per edat, sigui per malalties, queda descarregada d'haver de presentar els informes d'arrelament–, o gent que encara no ha trobat feina i que, per tant, hauran de passar per cursos de formació laboral, en els quals ja treballarem perquè hi hagi l'aprenentatge del català. Però si se'n va a la pàgina... –perdó–, si se'n va al punt 11.10 veurà com s'hi diu explícitament que per demanar la pròrroga cal demanar l'informe d'esforç d'integració emès pels òrgans competents de les comunitats autònomes, del seu lloc de residència, si no s'entra en una de les dues excepcions o si no s'entra no pas en una via d'arrelament –i perdoni, però aquí s'ha equivocat–, sinó que s'entra per una petició d'una autorització de residència temporal i permís de treball, per a les quals sí que hi ha previst també uns informes de coneixement de llengua. Per tant, per aquesta via hi ha prevista una..., o sigui, el català forma part dels criteris d'arrelament.

En tot cas, en el que sí que crec que estem d'acord és que el model d'integració lingüística que ha funcionat a Catalunya al llarg dels últims vint anys, i, per tant, que es va dissenyar, això, fa entre vint i quinze anys, no ha donat el resultat que esperàvem, no ha donat el resultat que voldríem.

I bàsicament el que tenim és que hem heretat un model d'integració lingüística de la població nouvinguda vigent que s'ha caracteritzat per diversos trets que fan que no ha funcionat fins ara bé: una normativa confusa, difícil d'entendre, poc difosa, fàcil d'esquivar, com vostè mateixa ha estat explicant aquí –certament, això forma part del model que hem rebut fins ara–; una centralització d'esforços d'integració lingüística en el Consorci per a la Normalització Lingüística, amb un infrafinançament crònic, que hem hagut de multiplicar perquè no tenia recursos; una feble vinculació de la formació sociolaboral en el repte d'estendre el coneixement i l'ús de la llengua, perquè es considerava que s'aprenia la llengua només al consorci i no en el conjunt d'entitats que fan els cursos de formació laboral; una escassíssima implicació efectiva dels agents socials, patronals i sindicats en la integració lingüística –mai no se'ls ha tingut en compte; igual com els ajuntaments, que des del punt de vista de la llengua tampoc mai no se'ls havia tingut en compte–, i una orientació cap a certificar hores.

Efectivament, aquest és el model heretat. És una orientació en què..., ja l'hi diré: se'n recorda, que hi ha diversos textos en què es parla de «per demanar l'arrelament s'ha de tenir el nivell A1 de català o fer de vegades quaranta-cinc hores, de vegades noranta hores». I els governs anteriors es van descuidar –es van descuidar– de crear la prova d'A1, per la qual cosa era impossible aportar aquesta prova. Aquest era el model que jo vaig heretar i sobre el qual he treballat, per fer, entre d'altres coses –i això ja m'ho ha sentit dir diverses vegades–..., ara ja tenim la prova de l'A1. *(Aplaudiments.)* Ara ja es pot aportar.

Miri, tenim un repte per davant. I aquest repte és crear un model d'integració lingüística que funcioni. Un model d'integració lingüística de les persones nouvingudes que no se centri només a discutir. I és important, però que no se centri només a discutir sobre què posarem sobre el paper, perquè el paper ho aguanta tot, el paper aguanta tota mena de declaracions, però després l'important és portar-les a la realitat. I per fer això, aquest Govern ja hi ha estat treballant. I aquest Govern, ho saben, primer hem estat treballant de forma intensa per poder assumir la demanda de formació. Si no hi ha ni tan sols la possibilitat de formar-se en català, com volen que la gent l'aprengui? En segon lloc, hem estat treballant intensament per donar un impuls a la política lingüística municipal. Els últims mesos estem passant per tot Catalunya explicant als alcaldes de diverses localitats de Catalunya de quina manera poden fer uns plans d'impuls de la llengua municipals que, entre altres coses, faciliten la integració lingüística de la població nouvinguda. I, simultàniament, hem fet també una altra cosa: estem treballant intensament amb els agents socials, perquè sindicats, perquè patronals, s'incorporin per primera vegada a la història a la tasca d'aconseguir la integració lingüística de la població nouvinguda.

Miri, quan parlem de regularització, quan parlem de llengua, quan parlem d'integració, no podem mirar cada peça per separat. No n'hi ha prou d'escriure sobre un paper: «Ara demanarem el nivell tal. Ara demanarem l'altre nivell.» Cal que treballem en tot allò que històricament s'havia deixat de banda. Necessitem un model d'integració que funcioni i que funcioni com un tot, amb un marc normatiu, efectivament, que orienti, que faciliti, que sigui comprensible. A veure, si al Parlament ens equivoquem, imagini la població del carrer la dificultat que té per entendre'l. Perquè si el català queda només en el paper i no hi ha prou recursos, no hi ha prou oferta formativa, no hi ha implicació real de tots els agents, tot plegat queda en una declaració de principis; que pot ser fantàstica de cara a la galeria, però que no aconsegueix els objectius que volem d'incrementar substancialment el nombre de parlants.

Miri, les migracions són un fet absolutament determinant de la Catalunya contemporània i estic segur –i crec que vostè ho deu compartir– que bona part del futur del país depèn essencialment de si sabem integrar-les adequadament o no. I, en aquest sentit, crec que ara mateix es dibuixen tres grans posicions pel que fa a les persones immigrades que ja viuen entre nosaltres i en aquest mateix Parlament les té visibles. Hi ha, en primer lloc, sectors que preferirien que les persones immigrades, sigui per raons ideològiques, sigui per preferències econòmiques, no arribin a aprendre català i no s'integrin lingüísticament. Tenir mà d'obra sense integrar, hi ha sectors que els interessa. Hi ha, en segon lloc, veus que parlen de fer fora la immigració. I, en tercer lloc, jo crec que la majoria de la societat catalana entén que cal afavorir la integració social, econòmica i també lingüística de les persones que han decidit de venir a viure a Catalunya. Crec que vostès, com la majoria de partits d'aquesta cambra, formen part d'aquest tercer grup, del grup dels que creiem que és bo, que és necessari de fer polítiques sòlides per a la integració lingüística de la població immigrant.

En aquest sentit –deixi'm que l'hi digui–, crec que seria bo que tots els qui apostem per la integració fóssim capaços d'arribar a acords de país per construir conjuntament un model que tingui millors resultats que els que hem tingut fins ara.

Gràcies.

El president

Gràcies, conseller. Per fer la rèplica té la paraula la diputada senyora Carme Renedo i Puig.

Carme Renedo i Puig

Gràcies, conseller, però em penso que m'havia de respondre, no de corregir. *(Aplaudiments.)* A banda de posar-se medalles en termes sociolingüístics, per què no aplica aquestes troballes en el pacte? Perquè els cent mil... Aquestes xifres que jo he donat són del pacte. I la resta..., no sé com la fa, vostè, l'aritmètica. Però, com que té tants flancs oberts aquest departament, hauríem d'anar avançant en altres temes, perquè no només hi ha el tema de la immigració.

Què en pensa, conseller, de les greus i creixents discriminacions lingüístiques que passen en tants àmbits? Només en l'àmbit de la salut, l'any passat en van ser 330 que es van, formalment, identificar. Per al meu grup parlamentari és injustificable i inacceptable, tant des del punt de vista sanitari com des del punt de vista humà, que es violenti una persona que ha tingut una crisi suïcida imposant-li un idioma amb el que no se sent còmode. És injustificable i inacceptable que se l'amenaci de deixar-la sense tractament si no es doblega al xantatge. I és injustificable i inacceptable que es compleixi l'amenaça. Només perquè Plataforma per la Llengua ha fet públiques les gravacions de l'incident, la prova de les vexacions i del xantatge, el Departament de Salut ha abandonat momentàniament la seva habitual inhibició i ha imposat una multa per discriminació lingüística. Gairebé s'hauria d'haver aplicat el Codi penal.

Què fa vostè i què fa el seu departament quan es fan públiques situacions de discriminació tan repulsives com la que li explico? Com pot ser que no li bulli la sang? Es posa en contacte amb les víctimes? Les acompanya? S'hi interessa? Què està esperant per crear l'oficina per a les discriminacions lingüístiques que li vam demanar i que ja porta quatre mesos d'endarreriment? Ens podem permetre d'esperar gaire més?

Vostè no ho hauria de fer –i avui ho ha tornat a fer–, de mirar pel retrovisor i afirmar que si el català retrocedeix és perquè, per exemple, no s'ha vigilat prou els mestres, perquè els governs anteriors no han desplegat tots els seus recursos i inspectors, o perquè la ciutadania –això no ho ha dit avui– canvia de llengua a la primera de canvi. O per tot alhora. Poden ser agreujants, ja li estic, però de cap manera l'arrel del problema. El català retrocedeix perquè és una llengua minoritzada. El català retrocedeix perquè l'Estat espanyol porta segles intentant l'assimilació lingüística

i cultural de la vella nació catalana. Perquè l'ofensiva contra el català, la llengua i la cultura catalana és, sí, secular, com és secular la nostra resistència.

Quin goig, oi?, el Correllengua Agermanat que ha recorregut els Països Catalans! Quin goig de veure tantíssima gent jove de nou mobilitzada per la llengua! Aquest jovent sap que el català retrocedeix perquè el famós «a por ellos» del 2017 no ve del 2017, ve de molt lluny, i continuarà existint mentre nosaltres continuem existint. Hem patit, patim i patirem catalanofòbia cada dia, conseller. Per cert, al pacte nacional per la llengua, que té una diagnosi esplèndida –ja l'hi he dit moltes vegades–, la paraula «catalanofòbia» no hi surt. Als diccionaris de l'Enciclopèdia Catalana i de l'Institut d'Estudis Catalans ja és una entrada acceptada, potser encara no als diccionaris de sociolingüística. Però estigui acceptada o no, és una realitat com una casa de pagès, la catalanofòbia. Per tant, estaria bé que el seu departament la tingui en compte, tant per fer les anàlisis com per proposar mesures.

Vostè ha dit recentment que no es pot parlar d'una ofensiva contra la llengua. A quin planeta viu, conseller? Admeti que va relliscar, que qui té boca s'equivoca i que tots som humans i etcètera. Perquè vostè, precisament vostè, per la seva formació acadèmica, no pot ignorar que qualsevol atac a la llengua en qualsevol dels seus territoris l'afebleix en el seu conjunt. A la Catalunya Nord en prohibeixen l'ús als plens municipals. Se n'elimina el requisit de conèixer-la per treballar a l'Administració valenciana o a la sanitat de les Illes Balears. El PSOE fa pinça amb el PP per substituir el topònim Eivissa per Ibiza. L'Estat en un sol trimestre fa trenta-quatre normes que denigren el català. Cal parlar del pacte PP-VOX de l'Aragó? Vostè em dirà, previsiblement, que mai a la història hi ha hagut un govern més favorable a la llengua catalana que l'actual. No és això el que deia l'any 2022. No sé què ha canviat, perquè el Govern i el president del Govern no han pas canviat.

Vostè no pot, tampoc, treure importància al fet..., a la recent ordre d'execució provisional del TSJ sobre el decret del règim lingüístic a l'escola. Diu que ve a ser el mateix la suspensió d'uns articles que la seva anul·lació provisional. A efectes pràctics potser té raó, però tot són ariets de l'ofensiva contra la llengua i l'escola catalana. Tot pot ajudar a acabar amb un model educatiu de consens. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* Ja acabo, president. I què farà el seu Govern si això passa? El Govern recorrerà. El Govern farà veure que s'esforça molt i molt en esprémer i retorçar els procediments judicials. Però el Govern abaixarà el cap. El Govern acatarà. I la llengua, conseller, com passarà amb les pintures de Sixena, se'ns desfarà a poc a poc a les mans.

Moltes gràcies.

El president

A continuació, per fer la rèplica, té la paraula el conseller de Política Lingüística.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Senyora diputada Renedo, efectivament, feia molt de goig, l'altre dia a Prada, quan vam ser a l'arrencada del Correllengua, veure i poder parlar amb els organitzadors, poder anar al Casal del Conflent, veure com, des de la base, una entitat cultural del Conflent és capaç de mobilitzar el cinc per cent de la població i tenir-los connectats per defensar la nostra llengua a la Catalunya Nord. Feia molt de goig. El Govern de la Generalitat és l'entitat que més suport ha donat al Correllengua i, des d'aquest punt de vista, n'estem absolutament satisfets, perquè creiem que ens ajudarà a teixir aliances, a teixir teixit social a favor de la llengua.

Però deixi'm que... Li diré quatre coses senzilles. Em diu que no parli de retrovisor. Miri, jo no parlo de retrovisor, jo parlo de credibilitat. Des de l'oposició és molt fàcil demanar coses que quan s'ha estat al Govern no s'han fet. I, bàsicament, li dic això.

I posats a parlar de salut, li diré que hauria estat molt bé que, quan es va fer la carta de drets i deures del pacient, algú s'hagués recordat de posar-hi els drets lin-

güístics. Però resulta que aquest document, que es va fer en un govern liderat per un partit del seu espai polític..., no hi va pensar. Perquè no hi va caure. Perquè en aquell moment, a la dècada anterior, no tocava parlar de llengua i s'ho van saltar. Per sort, ho estem modificant i ara sí que hi haurà drets lingüístics en la carta de drets i deures del pacient i, per tant, serà més fàcil actuar-hi. Perquè si estem sense eines normatives per actuar, es fa difícil actuar.

No pateixi. Estem treballant per tenir l'oficina de protecció de drets lingüístics. De fet, com ja li vaig explicar, ja hi tenim dos advocats incorporats i acabarem de donar-hi forma. I després de tants i tants anys, de dècades, de no haver tingut aquesta oficina, no vindrà de quatre mesos. *(Alguns aplaudiments.)*

Però, en tot cas, deixi'm dir-li que, posats a manipular les paraules, quan a mi se'm va preguntar si ara mateix, a partir de la sentència, l'última sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, hi havia una ofensiva contra el català, jo vaig dir que en aquest moment no tenim una ofensiva, que tenim una altra cosa: tenim un problema estructural. I sap què? Això del problema estructural consta a tota la diagnosi del pacte nacional per la llengua, quan es diu que el català encara no és plenament oficial *de iure* i *de facto.* Allà ens vam posar d'acord. Allà, al redactat, hi vam estar d'acord. En aquests moments, jo, ho repeteixo, diria que, en termes comparatius, el Govern de l'Estat d'ara mateix és el Govern de l'Estat que menys bel·ligerant ha estat contra el català. I, ho repeteixo, el Govern de l'Estat ja ha pres una sèrie de mesures que el catalanisme havia intentat que es fessin durant molts anys i en les quals el seu grup hi ha tingut un paper important, cosa que en cap moment he negat. Però els fets empírics... I si vol, li diré d'aquella manera, com ho va dir Pujol: «Ara la Bàltica potser està una mica desglaçada i seria bo que tots plegats la poguéssim aprofitar.»

En tot cas, miri, avui li explicaré el gran mèrit del pacte nacional per la llengua. El pacte nacional per la llengua va servir per posar damunt de la taula tota una sèrie de temes que no s'havien tractat, que fins a l'any 2021 no s'havien posat damunt de la taula. N'hi ha un de molt interessant. Sap quin? Llengua i salut. Va ser perquè el vam posar nosaltres, que estàvem liderant el pacte nacional per la llengua. El vam posar entre les àrees que s'havien de treballar, que per primera vegada es va començar a discutir i es va començar a dir: «Ostres, doncs és veritat! Fa vint anys que hauríem hagut de veure que estàvem perdent metges catalanoparlants i que estàvem creixent en metges no catalanoparlants.» Però, miri, fins a aquell moment no s'hi havia caigut.

I, si vol, qüestions pràctiques. El pacte nacional per la llengua ha tingut una virtut: ha tingut la virtut de posar en marxa bona part dels actors polítics de Catalunya en favor de la llengua, i, tot sovint, fins i tot els que no signen el pacte nacional per la llengua fan el mateix que demana el pacte nacional per la llengua. I li'n donaré un exemple. Hi ha en aquests moments..., més del cinquanta per cent de la població de Catalunya, representada pels seus ajuntaments, ja s'ha adherit al pacte nacional per la llengua. I què fan els municipis que s'adhereixen al pacte nacional per la llengua? U, creen una regidoria, designen una persona dins del cartipàs perquè s'ocupi de política lingüística; dos, fan taules per la llengua, i tres, fan plans d'impuls per la llengua. Sap què fan els ajuntaments que volen treballar per la llengua i no l'han signat? Exactament el mateix. Des d'aquest punt de vista, el pacte nacional per la llengua és un revulsiu per als uns i per als altres.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller.

Interpel·lació al Govern sobre el tracte a les llengües oficials en les polítiques del Govern

300-00297/15

Tot seguit passem al catorzè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació al Govern sobre el tracte a les llengües oficials en les polítiques del Govern; presentada pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. I, per exposar-la, té la paraula el diputat Juan Fernández Benítez.

Juan Fernández Benítez

Gràcies, vicepresidenta. Bona tarda, honorable conseller, diputats, diputades. Pujo avui a aquest faristol amb una idea molt clara: quan una política pública fracassa durant dècades, el responsable no és insistir-hi, sinó rectificar. I això és exactament el que avui li exigim en matèria de política lingüística: rectificar, conseller.

Perquè, conseller, el balanç dels anys de govern de Junts, d'Esquerra Republicana i del Partit Socialista no és per a l'autocomplaença; és més aviat per a una autocrítica molt profunda. Vostès han aplicat, durant dècades, polítiques d'imposició que, lluny d'enfortir la llengua, el català, l'han portat a una situació de precarietat preocupant. I cal dir-ho sense embuts: quan una llengua necessita sostenir-se a base de decrets i de sancions, és que alguna cosa no funciona. Perquè quan parlem del català no parlem només d'una llengua: parlem d'un patrimoni cultural de valor incalculable, d'una eina de cohesió social i d'una part essencial de la identitat de Catalunya. I precisament per això, perquè ens ho prenem seriosament, no podem acceptar que se segueixi gestionant amb receptes que han fracassat estrepitosament.

I aquesta és la primera qüestió que vull posar damunt la taula: el fracàs de les polítiques lingüístiques aplicades durant dècades pels governs de Junts, d'Esquerra Republicana i del Partit Socialista. Sí, fracàs. I sé que no els agrada sentir aquesta paraula, però és el que millor descriu la realitat del català. Portem anys, dècades, amb governs que han basat la seva acció en la imposició, en la regulació excessiva, en la intervenció constant. I quin és el resultat? Un català que no guanya parlants al ritme necessari, un ús social que en molts àmbits retrocedeix i una percepció creixent, especialment entre els joves, que el català no és una llengua de llibertat, que és una llengua antipàtica. I això, senyor conseller, és devastador. Perquè una llengua no es pot sostenir només amb lleis. Una llengua viu si la gent la fa seva, si la parla, si la tria, si la sent com a útil i com a pròpia. I vostès han fet exactament el contrari, han intentat substituir l'adhesió per imposició. Han confós promocionar amb obligar; han confós protegir amb intervenir; han confós estimar una llengua amb utilitzar-la políticament. I permeti'm dir-ho amb una frase que resumeix aquest punt: una llengua no s'imposa des dels despatxos; una llengua que s'imposa des dels despatxos es perd als carrers. Per tant, conseller, farà autocrítica avui?

Segon punt, senyor conseller, la defensa del català, que nosaltres compartim, però no de qualsevol manera. Vull que quedi molt clar: nosaltres creiem en el català, el defensem, el respectem i volem que tingui futur. El català és cultura, és història, és creativitat, és economia també. És una llengua que ha de tenir presència en els mitjans, en l'educació, en la tecnologia, en la cultura popular. I aquí ens hi trobaran sempre. Estem disposats a donar suport a més i millor inversió pública per al català, a reforçar programes educatius, a impulsar la seva presència en l'àmbit digital, a ajudar el sector cultural, a fer-lo més atractiu, més útil, més viu. Però hi ha una línia vermella: no acceptarem mai que la defensa del català es faci a costa d'arraconar el castellà; *(aplaudiments)* no acceptarem mai que la política lingüística vagi acompanyada de multes a aquells que volen retolar els seus comerços en castellà.

Perquè el castellà també és una llengua oficial a Catalunya, perquè forma part de la realitat social de Catalunya, perquè milions de catalans el tenen com a llengua habitual i perquè en una societat plural la convivència lingüística no és un problema, no pot ser un problema: és una riquesa. El problema comença quan des del po-

der s'intenta uniformitzar aquesta realitat, quan es pretén imposar una sola manera de ser català, quan es construeix un model que exclou enlloc d'integrar. I aquí és on vostès han fallat de forma estrepitosa. Han apostat per un model identitarista, que l'hi critiquen a altres formacions polítiques, però que vostès fan propi amb el català, perquè han convertit la llengua en una eina de confrontació, han generat tensions innecessàries, han fet que massa gent percebi el català no com una oportunitat, sinó com una imposició. I això és un error estratègic de primer ordre. És evident i de sentit comú: cap llengua es fa gran fent-ne petita una altra. Per tant, conseller, canviarà de model?

Per cert, li faré un oferiment –no sé si està en disposició de contestar avui–: per què no exclou del pacte per la llengua tot allò que ens separa, deixa allò que ens uneix i amplia aquest suport i aquesta defensa del català?

Tercer punt, el talent i el futur de Catalunya. Senyor conseller, el món no s'atura, les economies competeixen, les societats avancen o es queden enrere. I, en aquest context, el talent és clau. Catalunya necessita atreure talent –metges, infermers, investigadors, enginyers, docents–, professionals qualificats que vulguin venir, quedar-se i contribuir. I, tanmateix, vostès posen barreres. L'exigència del català com a requisit previ i excloent en determinats àmbits, especialment en la sanitat, és un exemple claríssim d'una política mal enfocada. Converteixen el català en una barrera. No podem permetre que faltin metges mentre aixequem obstacles administratius. No podem dir a un professional qualificat que no pot treballar a Catalunya perquè no domina una llengua que podria aprendre amb el temps. Això no és protecció; això és rigidesa. I la rigidesa, en un món global, es paga molt cara. La prioritat ha de ser el servei al ciutadà, la qualitat del sistema sanitari, l'atenció als pacients.

Facilitem l'aprenentatge del català? Sí. Incentivem-lo? També. Acompanyem els professionals? Per descomptat. Però no convertim la llengua en una barrera d'entrada, perquè –i això és important– una llengua també és projecte quan és capaç d'acollir, quan suma i quan integra. I aquí va una altra idea força, que espero que entengui: si el català es converteix en una porta tancada, deixarà de ser una llengua d'oportunitat. Per tant, conseller, insistim en aquesta estratègia fallida que tanca portes?

Quart punt, educació i llibertat. Aquest és, probablement, un dels punts més sensibles i també un dels més importants. A Catalunya, els pares han de poder escollir la llengua d'aprenentatge dels seus fills –han de poder escollir. Això no és un caprici: és un principi democràtic bàsic. La llibertat educativa no pot quedar subordinada a un model únic imposat des de l'Administració. La realitat de Catalunya és diversa: hi ha famílies catalanoparlants, castellanoparlants, bilingües, trilingües, i totes mereixen respecte. El sistema educatiu hauria de reflectir aquesta pluralitat, no negar-la. Però vostès han optat per la uniformitat, per un model tancat, per una visió que no admet matisos i, el més greu de tot, han ignorat resolucions judicials que els obliguen a abandonar aquesta uniformitat que practiquen. En un estat de dret, les sentències judicials no són opcionals, no són orientatives: són d'obligat compliment. I quan un govern decideix no aplicar-les, s'està enviant un missatge molt perillós: que la llei només s'aplica quan convé. I això no va de llengües; va de democràcia. I, sense respecte a la llei, no hi ha convivència possible. Per tant, conseller, obeirà i complirà les sentències judicials?

Senyor conseller, arribats a aquest punt, després de quatre preguntes molt concretes, la pregunta principal és clara: pensen continuar pel mateix camí o estan disposats a rectificar? Perquè el que està en joc no és només el futur del català; és la cohesió social, és la qualitat dels serveis públics i la confiança dels ciutadans en les institucions. Nosaltres proposem un canvi de rumb basat en tres principis molt senzills: primer, promoció en lloc d'imposició; segon, convivència en lloc de confrontació, i tercer, llibertat en lloc d'uniformitat.

Defensem el català. I defensar el català, miri, no és només aquest model d'imposició que vostès practiquen; defensar el català no és només corregir el president Illa quan diu «Lleida», «Navarclés» o «Bajo Llobregat»: defensar el català és portar la normalitat a les administracions que es practica al carrer. Jo li demano, conseller, que no convertim el català en una eina política, no el fem servir per dividir, no el tanquem en una normativa rígida que el separa de la realitat. Perquè –i amb això acabo– hi ha una veritat que no podem ignorar: les llengües sobreviuen quan la gent les vol parlar, no quan s'obliga a utilitzar-les. I, avui més que mai, el català necessita ser una llengua de llibertat, no d'imposició.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. És el torn de rèplica ara del conseller, i té la paraula l'honorable conseller de Política Lingüística, el senyor Francesc Xavier Vila Moreno.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Vicepresidenta, gràcies. Gràcies, diputat. Diputats, diputades... Començaré responent a les seves preguntes. La primera és ràpida de resoldre. Fa riure una mica que parlin de fracàs de les polítiques lingüístiques a Catalunya, quan, si mirem els indicadors de les comunitats en què s'aplica el model del PP, el que tenim és un fracàs estrepitós en el manteniment de les llengües pròpies. Li diré només que han aconseguit que l'única llengua de l'Estat espanyol, l'únic territori on la llengua pròpia era la llengua habitual, majoritària de la població, després d'haver governat vostès de forma pràcticament ininterrompuda, ja ha deixat de ser-ho i ja ha passat a ser-ho el castellà. El seu rècord es produeix a tot arreu. És Galícia.

Punt número 2: m'encantarà que em faci arribar què és el que necessita que es modifiqui del pacte nacional per la llengua perquè vostès hi entrin. Enviï-m'ho, que ens ho mirarem. Probablement no arribarem a acords, però com a mínim tindrem algun retorn, perquè quan vam intentar parlar-ne no se'ns va atendre.

Punt número 3: talent. Miri, aquest és un debat molt interessant. Vet aquí que hi ha gent que creu que el talent és una cosa que pul·lula pel ciberespai, que és una cosa abstracta i, per tant, que no s'ha d'aplicar en els territoris on s'exerceix. I això vol dir que el talent mèdic es podria mesurar igual per a una persona que estigui a Bangladesh –no sé per què no anem a buscar el talent a Bangladesh– o a Suècia. I no sé per què no els hi traiem les barreres lingüístiques. Jo ara els hi diré ràpidament. Mirin, per poder optar a estudiar medicina a Catalunya cal tenir un nivell superior de llengua castellana; cal tenir aquest nivell. Si no es té, no s'hi pot entrar. Per poder entrar al MIR cal tenir un B2 de llengua castellana; el català no compta. Per poder homologar el títol cal tenir un nivell C1 de llengua castellana –el de medicina, per poder exercir a Catalunya–; el català no compta. M'està dient que pensa suprimir els requisits i les barreres, pel que fa al castellà, per poder atreure talent? M'està dient de debò això? Perquè seria la primera vegada que sento algú del Partit Popular dient *(aplaudiments)*: «Suprimirem les barreres del castellà per equiparar-lo a com tenim el català.»

Pel que fa a les possibilitats d'escollir el model lingüístic educatiu, suposo que sap que fa pocs dies es va fer públic el resultat de la seva provatura a les Illes Balears, en què ja tenen un pla –al qual pràcticament no s'hi ha acollit ningú, pràcticament cap escola, onze en total– per fer retrocedir l'ús del català com a llengua vehicular. Els resultats, que es van fer públics ara fa quinze dies, mostren que aquest model, el model que no té el català com a llengua central, aconsegueix que hi hagi una diferència de vint punts entre el coneixement del català i el coneixement del castellà. Ho repeteixo: vint punts; el català per sota. I això prové d'una realitat que és difícil de negar: en contextos de minorització lingüística, en contextos de grans diferències demogràfiques, si l'escola no fa un paper compensador..., en llengua, com en molts altres camps, si l'escola no fa aquest paper compensador, el que s'esdevé és que la llengua feble no s'adquireix, no s'arriba a aprendre.

I això situa els governants en una tessitura, que és: volem un model que proporcioni competència en les dues llengües al nostre alumnat o volem un model en què una part de l'alumnat no aprengui la llengua més feble? A Catalunya hem optat per tenir un model que garanteixi que els fills sortiran de l'escola sabent les dues llengües. Vostès volen un model –ho veiem al País Valencià, ho veiem a les Illes– en què els és igual que una part de l'alumnat del país s'eduqui i no acabi sabent la llengua pròpia del territori. De fet, en altres llocs, com a la Franja, encara és hora que permetin que es facin classes en català, cosa que ens duu a pensar: per què la llibertat de triar és bona a Catalunya i no ho és a la Franja? Per què els veïns de Vall-de-roures no poden triar llengua? I manen vostès. Mai no han donat aquesta opció. De fet, han arribat a la perversió de fer que hi pugui haver classes de llengua catalana fora d'horari lectiu, quan l'autocar que porta els nens cap a casa ja ha marxat. Amb la qual cosa, si d'això se'n diu incentivar la possibilitat d'aprendre la llengua... Dit això, és evident que jo, a qui realment convido a rectificar, és a vostès. I m'ha agradat molt que plantegin aquesta tríada. La tríada entre promoció i imposició. Ja els he explicat el que passa a Salut. M'agradarà sentir la seva resposta.

Pel que fa a la idea de contraposar convivència amb oposició, li he de dir que jo opto sempre per la convivència. En canvi, no crec que sigui exactament el mateix el que fan vostès a nivell estatal. Ja l'hi diré amb alguns exemples. Se'n recorda de quan la senyora Ayuso va sortir esparverada perquè a Barcelona estava obligada a sentir català? *(Veus de fons.)* Sí, va ser exactament perquè no volia sentir el català. O se'n recorda d'unes declaracions de fa molt pocs dies en què el senyor Azcón deia que volia alliberar la Franja de la imposició del català? Alliberar la Franja, que és un territori on fa més de mil anys que el català és la llengua local, la llengua històrica; alliberar-la de la llengua pròpia. O se'n recorden que fa ben poc que van intentar convertir la ciutat d'Alacant en una ciutat monolingüe castellanoparlant, cosa que vol dir privar els pares de la possibilitat de triar l'ensenyament en català? Perquè allà representa que poden triar, excepte quan ve el seu Govern i diu: «Ara aquí deixareu de poder triar.»

O, posats a parlar de llibertat... Mirin, en societats plurilingües el pes de la gestió del plurilingüisme s'ha de posar en algun lloc. S'ha de posar, ja sigui en les institucions, ja sigui en els ciutadans. Quan vostès governen, per exemple, a les Illes Balears, canvien les normatives per fer què? Per aconseguir que es pugui ser metge monolingüe castellanoparlant i, per tant, privar els ciutadans de la possibilitat de ser atesos en català; per aconseguir que els funcionaris puguin ser monolingües en castellà i, per tant, privar els ciutadans de relacionar-se en català amb l'Administració; o, finalment, ara ja estan optant per aconseguir que hi hagi docents monolingües, sempre en castellà, per mirar de continuar debilitant la llengua pròpia de les Illes Balears.

Miri –jo l'hi diré de manera que crec que serà comprensible–, si hi ha algú en aquest país, si hi ha algú a l'Estat espanyol, que està intentant aconseguir que hi hagi confrontacions per raons lingüístiques és, sobretot, els responsables del seu partit a nivell central. M'ha agradat sentir que vostè intentava tímidament apartar-se una mica d'aquesta línia; l'encoratjo a continuar-ho fent. Però si vol aturar l'antipatia que diu que hi ha sectors que senten pel català, si us plau, surti i defensi'l quan toca; per exemple, ajudi'ns a fer que el català esdevingui oficial a les institucions europees. O això també genera antipatia?

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller. És el torn de rèplica del diputat i té la paraula el diputat Juan Fernández Benítez.

Juan Fernández Benítez

Gràcies, vicepresidenta. Conseller, parlava de que el talent vostè a vegades es pensa que la gent pensa que està al ciberespai. I jo, després de veure com ha contestat vostè a les quatre preguntes, qui crec que està al ciberespai és vostè. Jo crec que li cal a vostè aterrar una mica, aterrar i, senyor conseller, benvingut a Catalunya. Parlem del català. Parlem de Catalunya. Perquè l'he vist més interessat a vostè parlar sobre el que passa a Galícia, sobre el que passa a Balears o sobre el que passa a Madrid. Jo li estic fent a vostè una interpel·lació sobre política lingüística a Catalunya i sobre el català. Per tant, un diputat català vol interpel·lar un conseller del Govern de la Generalitat de Catalunya. Per tant, aterri, si us plau, perquè falta li fa.

Llavors, miri. *(Alguns aplaudiments.)* A aquest Parlament s'hi ve amb humilitat, amb humilitat. I vostè, d'autocrítica, no n'ha fet cap ni una –cap ni una autocrítica. Però és que, anem a veure, Junts, Esquerra Republicana i el Partit Socialista tenen sobradament motius per fer autocrítica, perquè la situació del català no és òptima, no és la millor. I els qui han governat son vostès. El Partit Popular no ha governat a Catalunya, encara. Per tant, no som nosaltres els que tenim la responsabilitat sobre el que li està passant al català, sobre la situació precària del català –no som nosaltres. Nosaltres hem presentat aquesta interpel·lació per defensar-lo i per protegir-lo d'una altra forma diferent de la seva. Per tant, autocrítica –autocrítica–, i prou criticar Madrid, Balears i Galícia. Perquè, escolti, no estan vostès, des del Govern de la Generalitat del senyor Illa, per donar moltes lliçons.

Miri, jo he tingut altres responsabilitats, al marge de ser diputat d'aquest Parlament. He estat tinent d'alcalde i regidor d'Educació a Badalona, i vaig tenir l'oportunitat de presidir el Consorci de Normalització Lingüística del Barcelonès Nord. Allà vam coincidir vostè i jo; vostè com a director general i jo com a regidor. I l'hi diré: nosaltres potser no compartíem el nom del consorci –això de «normalització» sempre és una cosa que ens ha semblat bastant discutible–, però sí que en compartíem el fons. La defensa i la protecció del català les hem assumit sempre com a pròpies. De fet, en temps de retallades, mentre alguns municipis governats per Junts, per Esquerra Republicana i pel Partit Socialista reduïen pressupostos del consorci, nosaltres el manteníem sense fer soroll, sense fer bandera, per convicció. I allà està l'hemeroteca, la poden consultar.

Perquè nosaltres no venim a donar lliçons de catalanitat a ningú, però tampoc acceptarem que se'ns en donin. I li diré més –i és una qüestió personal–: jo avui li parlo més català als meus fills que a la seva pròpia mare, que té el català com a llengua materna. Aquesta és la realitat de moltes famílies a Catalunya; una realitat rica, mestissa i natural. La realitat a la qual vostès donen l'esquena –la realitat a la qual vostès donen l'esquena. I és aquí on vull anar, conseller: tenim la responsabilitat de portar a l'Administració la normalitat que ja existeix al carrer. Perquè el problema no és la societat catalana, el problema és quan la política intenta dirigir-la des dels despatxos amb esquemes rígids i imposicions que no es reflecteixen a la vida real.

Vostè ha respost d'una forma bastant... Jo crec que ha posat vostè els peus bastant a la galleda, avui. Però la qüestió no és si cal protegir el català o no, la qüestió és com protegir el català. I nosaltres li hem fet una proposta clara: més promoció, més recursos, més incentius i menys imposició –menys imposició. Perquè quan vostès exigeixen requisits rígids que dificulten l'arribada de professionals –aquest talent que vostè diu que està al ciberespai–, quan neguen a les famílies capacitat d'elecció, quan desobeeixen sentències judicials, el que estan fent no és defensar una llengua, estan imposant un model. I els models imposats tard o d'hora fallen. Nosaltres defensem una altra via, una via que ja funciona al carrer: la convivència, el respecte i la llibertat. Una Catalunya on parlar català sigui natural, no obligatori. On sumar sigui més important que imposar, on ningú se senti exclòs per la llengua que parla. I ho dic també amb una certa ironia, però amb tota la serietat del món. Si el català depèn de sancions per sobreviure, el problema no és la gent, és la política.

I acabo, senyor conseller. Fa més de cent anys, en un context infinitament més difícil que l'actual, el 1924, intel·lectuals castellans van sortir en defensa del català. Ho van fer amb respecte, amb intel·ligència i amb una idea molt clara. Deien que la llengua és l'expressió més íntima d'un poble. I advertien, citant Marcelino Menéndez Pelayo, que les llengües no s'imposen per la força ni es prohibeixen per la llei. Potser ha arribat el moment de recordar-ho. Perquè defensar el català és una obligació compartida, però fer-ho bé és una responsabilitat política. I avui, sincerament, vostès estan fallant en aquesta responsabilitat.

Conseller, si no rectifiquen, el català desapareixerà. Tenen el perill de convertir el català en una llengua oficial, però no una llengua viva, una llengua del poder per als actes institucionals. Les seves polítiques poden conduir a...

La vicepresidenta primera

Diputat, ha d'acabar, que s'ha passat un minut.

Juan Fernández Benítez

Ja acabo. No serà culpa del que passi a Madrid, serà culpa exclusivament de vostès. Gràcies.

La vicepresidenta primera

I ara, per fer la rèplica, té la paraula el conseller, té la paraula l'honorable Francesc Xavier Vila Moreno.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Miri, diputat, nosaltres d'autocrítica en fem molta. N'hem fet tanta que el diagnòstic del pacte nacional per la llengua és bàsicament autocrítica de tot el que no s'ha fet bé durant molts anys. El convido a llegir-lo i veurà què és de debò fer autocrítica. Aquesta autocrítica..., lamento dir que intento estar al dia del que es publica en altres territoris de l'Estat pel que fa a política lingüística, i no la veig en altres llocs, comparativament no hi és. Sí que li diré que hi ha hagut una cosa que m'ha agradat molt. Sap què està intentant fer la Xunta de Galícia ara mateix per revertir la caiguda estrepitosa del gallec? Un pacte per la llengua. *(Alguns aplaudiments.)* No en diuen nacional, però en diuen pacte per la llengua.

Dit això, estic encantat que el Partit Popular se sumi a demanar més pressupost per a la promoció de la llengua. Tot això que haurem guanyat. Ara que no ens sent ningú, aprofitem a veure si a Badalona aconseguim tenir uns locals decents, que fa molt de temps que ho estem demanant i que continuem estant en pisos.

Dit això, el problema real de les llengües a l'Estat, de les llengües diferents del castellà a l'Estat, és un problema estructural. Vam dir-ho al pacte nacional per la llengua i continuem mantenint-ho ara mateix. L'Estat espanyol es va crear en el seu moment amb una estructura declaradament desigualitària i no hem aconseguit que aquesta estructura declaradament desigualitària s'hagi revertit totalment. Estem millor avui que fa cent anys des del punt de vista jurídic? Sí, per descomptat. O fa doscents anys? Sí, és que no era difícil, perquè el català des de fa tres-cents anys ha estat pràcticament sempre prohibit. I el problema és que si no s'assumeix que hem d'arribar a una estructura que sigui igualitària pel que fa a les llengües i que compensi les desigualtats estructurals a les quals s'han sotmès les llengües de l'Estat durant molt de temps, no podem revertir les tendències negatives que les afecten. I ara que ja volen donar suport a la promoció de la llengua, doncs espero, no sé, a veure si hi ha sort i aconseguim que ens ajudin a fer-ho de forma efectiva.

Miri, hem de garantir –hem de garantir– que els ciutadans tinguin dret d'opció lingüística. I per tenir dret d'opció lingüística, això implica que les empreses han de complir el seu deure de disponibilitat. Això vol dir que, quan vas als serveis mèdics, hem de tenir la seguretat que els professionals mèdics et poden atendre en la llengua oficial de la teva preferència; hem d'aconseguir que, quan entres a un bar, no et mirin amb una cara de sorpresa si demanes un cafè amb llet. I això m'agradaria molt

veure'ls a vostès dient-ho obertament i ajudant-nos, en la mesura de les seves possibilitats, a fer que això fos així. I saben com ens ajudarien molt? Dient-ho obertament –dient-ho obertament– a les seves bases.

Animin, si us plau, els jutges, com ha fet fa poc la presidenta del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, animin-los a superar aquest 6,5 per cent de sentències en català. Animin-los, ajudin-nos a fer això. Ajudin-nos, si us plau, a convèncer la població que té dret de fer servir el català als centres mèdics i ajudin-nos a fer que els metges que venen de la resta de l'Estat entenguin que quan venen aquí tenen un deure moral, com a mínim, d'acostar-se als seus pacients.

Perquè, jo l'hi diré, quan em venen pares i em diuen que han portat el seu fill de tres anys al metge i el metge, al seu fill de tres anys, li ha dit «no te entiendo», entenc que tenim un problema. I m'agradaria que tots els partits d'aquesta sala poguéssim treballar conjuntament per solucionar-lo.

Per tant, jo tinc plena confiança que el futur del català serà brillant, perquè confio en aquesta societat. Ara bé, tenim reptes molt importants i el que no aconseguirem és fer que la nostra societat refloti el català des de discursos que miren de convertir el català de forma sistemàtica en una nosa i no en el recurs que és.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller.

S'aixeca la sessió, que reprendrem demà a les nou del matí.

La sessió s'aixeca a dos quarts de set del vespre i un minut.